

**ŽEMĖS SKLYPŲ KADASTRO DUOMENŲ NUSTATYMO IR TIKSLINIMO TECHNINIAI
REIKALAVIMAI**

1 DALIS

TURINYS

BENDROJI DALIS

I. PASIRENGIMAS ŽEMĖS SKLYPŲ KADASTRO MATAVIMAMS

1. NAUDOTINA MEDŽIAGA IR JOS SURINKIMAS
2. PASIRUOŠDAMAS ŽEMĖS SKLYPO RIBŲ PAŽENKLINIMO PROCEDŪRAI
3. RIBOŽENKLIŲ STANDARTAI
4. ŽEMĖS SKLYPO RIBŲ PAŽENKLINIMAS VIETOVĖJE
5. ŽEMĖS SKLYPO PAŽENKLINIMO – PARODYMO AKTO SURAŠYMAS
6. ŽEMĖS SKLYPO RIBOŽENKLIŲ IR RIBOS POSŪKIO TAŠKŲ FOTOGRAFAVIMO TVARKA

II. ŽEMĖS SKLYPŲ KADASTRO DUOMENŲ NUSTATYMAS

1. MATAVIMO METODAI. ŽEMĖS SKLYPO RIBŲ IR SKLYPE ESANČIŲ OBJEKTŲ KOORDINAVIMAS. SITUACIJOS KARTOGRAFAVIMAS
2. ŽEMĖS SKLYPO RIBŲ MATAVIMAS IR BENDRO PLOTO SKAIČIAVIMAS
3. KITŲ ŽEMĖS SKLYPŲ KADASTRO DUOMENŲ NUSTATYMAS
4. ŽEMĖS SKLYPŲ PLANŲ PARENGIMAS

5. ŽEMĖS SKLYPO KADASTRO DUOMENŲ FORMOS PILDYMAS

III. ŽEMĖS SKLYPŲ KADASTRO DUOMENŲ TIKSLINIMAS

IV. PRIEDAI

BENDROJI DALIS

1. Žemės sklypų kadastriniai matavimai, nustatant žemės sklypų ribų posūkio taškų ir riboženklių koordinates valstybinėje geodezinių koordinatų sistemoje atliekami Nekilnojamojo turto kadastro nuostatų 15 punkte nurodytais atvejais.

2. Žemės sklypo kadastrinių matavimų darbai susideda iš šių etapų: **sutarties su užsakovu; pasiruošimo žemės sklypo ribų paženklinimui ar riboženklių atstatymui** (kameralinių ir lauko darbų: pradinių, matavimams reikalingų duomenų surinkimo; pradinių duomenų analizės; riboženklių apžiūros vietovėje; riboženklių parinkimo ir suderinimo su užsakovu; prietaisų, matavimų metodikos parinkimo); **žemės sklypo ribų paženklinimo ar riboženklių atstatymo** (žemės sklypo ribų paženklinimo-parodymo akto sudarymo ir suderinimo su kviestiniais asmenimis); **kadastrinių matavimų**: žemės sklypo ribos posūkio taškų ir riboženklių koordinavimo; koordinatų valstybinėje koordinatų sistemoje nustatymo; preliminarus žemės sklypo ploto apskaičiavimo; žemės sklypo ploto paklaidos įvertinimo NTR'e įregistruotam sklypui (jei gaunama neleistina ploto paklaida, matininkas su gaunamais rezultatais raštu kreipiasi į teritorinį NZT padalinį išvadai gauti; jei leistina — vykdomi toliau išvardinti darbų etapai); žemės sklypui nustatytų servitutų koordinavimo ir jų ploto apskaičiavimo; žemės sklype esančios situacijos, tame tarpe ir žemės naudmenų, kartografavimo, žemės sklype esančių statinių ir įrenginių matavimų; matavimo rezultatų apdorojimo ir tikslumo įvertinimo; **nekilnojamojo daikto kadastro duomenų bylos suformavimo**: žemės sklypo plano parengimo, objektų ir teritorijų, kuriems nustatytos specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, kiti žemės naudojimo apribojimai nustatyti teritorijų planavimo dokumentuose ir tarnaujantys servitutai, nustatyti sandoriais, teismo sprendimais ir/ar teritorijų planavimo dokumentuose, pažymėjimo plane; žemės sklypo kadastro duomenų formos užpildymo, žemės sklypo verčių skaičiavimo, žemės naudmenų eksplikacijos parengimo, apskaičiuojant žemės sklypo ploto sudėtis pagal naudmenų rūšis.

3. Atlikti žemės sklypų kadastrinius matavimus, nustatant žemės sklypo ribų posūkio taškų ir riboženklių koordinatų reikšmes valstybinėje koordinatų sistemoje, kai žemės sklype buvo pastatyti, rekonstruoti, kapitaliai suremontuoti statiniai ar iškasti tvenkiniai, nutiesti keliai ar įrengti kiti inžineriniai statiniai, ir pakeisti žemės sklypo kadastro duomenis Nekilnojamojo turto registre neprivaloma (išskyrus atvejus, jei to pageidauja statytojas), jei:

3.1. registruojamas nebaigtas statyti statinys;

3.2. nebuvo suformuotas žemės sklypas

3.3. žemės sklypo kadastriniai matavimai buvo atlikti vietinėje koordinatų sistemoje, riboženkliai išlikę;

3.4. prašoma pakeisti statinio, įregistruoto Nekilnojamojo turto registre, kadastro duomenis po statinio rekonstravimo ar kapitalinio remonto, kai nesikeičia užstatytas plotas ir šie statiniai yra pažymėti žemės sklypo plane, atlikti žemės sklypo kadastriniai matavimai, nustatant žemės sklypo ribų posūkio taškų ir riboženklių koordinates valstybinėje koordinatų sistemoje, ir žemės sklypas įregistruotas Nekilnojamojo turto registre.

4. žemės sklypo savininkui ar valstybinės žemės naudotojui pageidaujant patikslinti žemės sklypo kadastro duomenis (plotą, įregistruotą Nekilnojamojo turto registre (jeigu ribos posūkio taškų ir riboženklių koordinatės nenustatytos valstybinėje geodezinių koordinatų sistemoje); žemės sklype esančius objektus ir teritorijas, kurioms nustatytos specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, kiti žemės naudojimo apribojimai ir servitutai, ir t. t., gali būti atnaujinami pavieniai bylos dokumentai.

I.PASIRENGIMAS ŽEMĖS SKLYPŲ KADASTRO DUOMENŲ NUSTATYMIUI

1. NAUDOTINA MEDŽIAGA IR JOS SURINKIMAS

1. Kadastriniai matavimai atliekami privalomai vadovaujantis naujausiu matuojamos teritorijos teritorijų planavimo dokumentu, t.y. kadastrinių matavimų metu nustatytos žemės sklypo ribos turi atitikti Teritorijų planavimo dokumentų registro duomenyse ir dokumentuose nustatytas ribas, atsižvelgiant į dokumentų tikslumą.

2. Matininkas, nustatydamas žemės sklypų kadastro duomenis, privalomai vadovaujasi, įvairių kadastrų ir registrų bei kitais šiame punkte nurodytais duomenimis atsižvelgdamas į jų tikslumą:

2.1. Lietuvos Respublikos Nekilnojamojo turto registro duomenimis;

2.2. Geodezinio ir kartografinio pagrindo informacinės sistemos duomenimis — valstybinio planimetrinio ir GPS pagrindo duomenimis (tame tarpe ir valstybinio (vietinio — kai gretimi sklypai matuoti vietinėse sistemose, o jų riboženkliai neišlikę) geodezinio pagrindo punktų koordinatėmis, krockiais);

2.3. Lietuvos Respublikos teritorijos georeferencinio pagrindo kadastro duomenimis;

2.4. Žemės informacinės sistemos duomenimis;

2.5. Lietuvos kelių duomenų banko ir Lietuvos geležkelių infrastruktūros registro duomenimis;

2.6. Lietuvos Respublikos upių, ežerų ir tvenkinių kadastro duomenimis;

2.7. Lietuvos Respublikos Miškų kadastro duomenimis;

2.8. Lietuvos Respublikos Saugomų teritorijų valstybės kadastro duomenimis;

2.9. Lietuvos Respublikos Adresų registro duomenimis;

2.10. Lietuvos Respublikos Kultūros vertybių registro duomenimis;

2.11. kitų kadastrų ir registrų duomenimis;

3. Kaip pagalbinė medžiaga kadastriniams matavimams gali būti naudojami ortofotografiniai ir topografiniai žemėlapiai (parengti ne seniau nei 5 metai), topografiniai duomenys, erdviniai topografiniai duomenys (tame tarpe topografiniai planai ir inžinerinių tinklų planai (M1:500 – 1:10 000)), (surinkti ne seniau nei 1 metai), požeminių inžinerinių tinklų geodezinių kontrolinių (išpildomųjų) nuotraukų duomenys ir kiti geodeziniai ir kartografiniai duomenys.

4. Kartografinės medžiagos ir kitų dokumentų, kurių reikia kadastriniams matavimams atlikti, prieš atliekant kadastrinius matavimus, surinkimas yra privalomas ir ją surenka pats matininkas. Matininkas gali naudoti ir užsakovo pateiktą medžiagą, prieš tai įsitikinęs jos aktualumu ir teisingumu.

5. Požeminių inžinerinių statinių (inžinerinių tinklų) duomenys (ribos) nustatomi pagal surinktą medžiagą, t. y. geodezines kontrolines nuotraukas, topografinę medžiagą, žemės sklypo plane privalomai nurodant pirminį duomenų šaltinį, jeigu toks duomenų šaltinis yra. Matavimams taip pat gali būti naudojama apskaitomų objektų šulinių kortelės, šulinių ir vamzdžių bei laidų (kabelių) aprašymai (vamzdžių ir laidų (kabelių) medžiaga, skersmuo, skerspjuvis, pavadinimas, numeracija ir kiti duomenys), vandentiekio ar nuotakyno tinklų grafinių duomenų bazių duomenys.

6. Antžeminiai inžineriniai statiniai (susisiekimo komunikacijos, hidrotechnikos statiniai ir pan.) yra kartografuojami žemės sklypo kadastrinių matavimų metu.

7. Kadastrinius žemės sklypo matavimus atlikdamas matininkas vietovėje matuoja visus antžeminius objektus ir situaciją.

8. Pasiruošimas kadastriniams matavimams pradedamas nuo pradinių nekilnojamojo daikto kadastro duomenų (toliau – duomenų paketas) užsakymo iš Nekilnojamojo turto kadastro tvarkytojo:

8.1. Matuojamo žemės sklypo Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašų apie žemės sklypą ir jame esančius statinius ;

8.2. matuojamo žemės sklypo planų ir abrisų kopijų;

8.3. gretimų žemės sklypų planų kopijas ir abrisus;

- 8.4. pažymos apie gretimų žemės sklypų savininkus; kadastro žemėlapiu ištraukų iš centrinio duomenų banko;
- 8.5. matuojamo žemės sklypo kadastro duomenų formos ar eksplikacijos ;
- 8.6. matuojamo žemės sklypo ribų paženkinimo-parodymo akto;
- 8.7. jeigu reikia, matuojamo kitų žemės sklypo kadastro duomenų byloje esančių dokumentų kopijų;
- 8.7. skaitmeninių matuojamo ir gretimų žemės sklypų ribų iš centrinio duomenų banko.
9. Tais atvejais, kai kadastro tvarkytojo archyve nesaugomas žemės sklypo planas, abrisas ir kiti dokumentai bei dėl žemėtvarkos planavimo dokumentų kopijų matininkas kreipiasi į teritorinį Nacionalinės žemės tarnybos skyriaus archyvą, kuris per 5 dienas pateikia prašomų dokumentų kopijas.
10. Kadastriniams matavimams panaudota medžiaga įrašoma į skaitmeninę formą ir saugoma kadastrinių matavimų byloje. Esant reikalui (kadastrinių matavimų veiklą prižiūrinčiai institucijai, teisėtvarkos ar teisėsaugos institucijoms, teismams pareikalavus), matininkas privalo pateikti kadastriniams matavimams panaudotą medžiagą, kai reikia pagrįsti matininko priimtus sprendimus ar sprendžiant ginčą dėl kadastrinių matavimų kokybės.

2. PASIRUOŠIMAS ŽEMĖS SKLYPO RIBŲ PAŽENKLINIMO PROCEDŪRAI

1. Prieš sklypo ribų parodymo-paženkinimo procedūrą matininkas atlieka parengiamuosius lauko ir kameralinius darbus.
2. kameralinius darbus sudaro:
  - 2.1. Pasirašoma sutartis su užsakovu. Sutartyje numatoma:
    - 2.1.1. kas įteiks kvietimus, ar išsiūs registruotus laiškus gretimų sklypų savininkams ir (ar) valstybinės žemės naudotojams, o jeigu reikia tai ir ženklinamo žemės sklypo savininkams;
    - 2.1.2. jeigu reikia kas paskelbs informaciją apie numatomus žemės sklypo kadastrinius matavimus vietiniame laikraštyje ir seniūnijos, kurioje numatyti darbai, skelbimų lentoje;
    - 2.1.3. nustatoma žemės sklypo ženkinimo data;
    - 2.1.4. riboženklių tipas;
    - 2.1.5. kas įsipareigoja apkasti riboženklus;
    - 2.1.6. kas įsipareigoja matomumui užtikrinti prakirsti 0,5 m. pločio spindžius;
    - 2.1.7. ir kitos sąlygos.
3. Prieš nustatant žemės sklypų kadastro duomenis, pirmiausia išanalizuojama surinkta pradinė medžiaga ir duomenų paketas, vietovėje patikrinami išlikę (ar ne) riboženkliai. Nustatoma ar riboženkliai ir/ar žemės sklypo naudojamos ribos atitinka teritorijų planavimo dokumentą, ar linijų ilgiai tarp ribos posūkio taškų atitinka abrisą, žemės sklypo planą (schemą) pagal kurį registruotas žemės sklypas. Ir, tik įvertinęs bendrą situaciją, matininkas sudaro veiksmų planą.
4. Sudarytas veiksmų planas yra neatsiejama sutarties (pasirašomos tarp matininko ir užsakovo) atlikti kadastrinius matavimus dalis ir turi užtikrinti teisės aktų reikalavimus atitinkančiais riboženkliais ribų paženkinimo, sklypo ribų parodymo-paženkinimo procedūros bei kadastro duomenų nustatymo kokybės užtikrinimą. Gauti kadastrinių matavimų rezultatai privalo būti vienareikšmiai.
5. Pasiruošdamas žemės sklypo ribų paženkinimo procedūrai bei lauko matavimams, matininkas, atsižvelgdamas į teisės aktų reikalavimus bei sklypo geografinę padėtį bei vietovėje išlikusių riboženklių stovį, parenka ir su užsakovu suderina riboženklių tipus, kiekį, paženkinimo datą ir būsimų matavimų datą.
- 6 Atsižvelgdamas į situaciją vietovėje (ar yra išlikę riboženkliai; ar gretimiems sklypams yra nustatytos ribų posūkio taškų koordinatų reikšmės valstybinėje koordinatų sistemoje; ar gretimiems sklypams yra nustatytos ribų posūkio taškų koordinatų reikšmės vietinėje koordinatų sistemoje,

susietoje su valstybine koordinačių sistema; ar gretimiems sklypams atlikti tik preliminarūs matavimai), matininkas pasirenka matavimų metodiką ir matavimo būdus.

7. Gretimi sklypai nustatomi pagal kadastro tvarkytojo pateikiamą pažymą apie gretimų žemės sklypų savininkus.

8. Matininkas, atlikęs pradinės medžiagos analizę, išsiunčia kvietimus gretimų sklypų savininkams (toliau — kviestiniams asmenims) ne vėliau kaip prieš 10 dienų iki sklypo ribų parodymo-paženklavimo procedūros pradžios. Kviestiniams asmenims, gyvenantiems užsienyje, kvietimai išsiunčiami ne vėliau kaip prieš 30 dienų iki sklypo ribų parodymo-paženklavimo procedūros pradžios, tuo atveju, jeigu jų adresas užsienyje žinomas.

9. Jeigu ženklinamas sklypas ribojasi su laisva valstybine žeme, matininkas kvietimą išsiunčia Nacionalinės žemės tarnybos teritoriniam padaliniiui, kuris į paženklimą atsiunčia savo atstovą. Valstybinės žemės patikėtinio atstovui neatvykus ir per nustatytą laiką nepareiškus pastabų yra laikoma, kad valstybinės žemės patikėtinis su paženklintomis ribomis sutinka.

10. Matininkas į matavimus kviečia gretimų sklypų savininkus, jei:

10.1. sklypai pamatuoti preliminariai;

10.2. sklypai pamatuoti geodeziškai, tačiau riboženkliai neišlikę;

10.3. sklypai pamatuoti geodeziškai, riboženkliai išlikę, tačiau jų geografinė padėtis neatitinka teritorijų planavimo dokumente nustatytą ir/ar žemės sklypo plane parodytą sklypo ribų posūkio taškų koordinačių reikšmių.

11. Kviestiniams asmenims kvietimai ne vėliau kaip prieš 10 kalendorinių dienų iki ribų ženklavimo išsiunčiami registruotu laišku.

12. Kvietime nurodomas adresas, faksas ar elektroninio pašto adresas kuriuo, jeigu kviestinis asmuo negali dalyvauti paženklinant žemės sklypo ribas, jis turi pranešti apie savo neatvykimą likus ne mažiau kaip 2 dienoms iki darbų pradžios, ir nurodoma, jog neatvykus ar neinformavus darbai bus tęsiami.

13. Jeigu kviestinių asmenų negalima surasti nei gretimų žemės sklypų adresais, nei Lietuvos Respublikos gyventojų registre nurodytais adresais, arba kviestinis asmuo yra miręs, matininkas informaciją apie numatomus žemės sklypo kadastrinius matavimus turi paskelbti vietiniame laikraštyje ir seniūnijos, kurioje numatyti darbai, skelbimų lentoje, nurodydamas žemės sklypo adresą, gretimų žemės sklypų kadastro numerius, matavimus atliekančio asmens darbo adresą, telefono numerį ir elektroninio pašto adresą;

14. Parenkami tinkami matavimams prietaisai — optiniai, elektroniniai teodolitai ir tacheometrai, ar GPS prietaisai.

15. Matavimams naudojami prietaisai privalo būti tvarkingi, paruošti darbui. Privalo būti patikrinta jų techninė būklė. Matavimams naudojami prietaisai turi turėti sertifikuotos kalibravimo įstaigos išduotą galiojantį (ne senesnę nei 2 metai) sertifikatą.

3. RIBOŽENKLIŲ STANDARTAI

1. Žemės sklypo ribos vietovėje ženklinamos tik šiuos standartus atitinkančiais gelžbetoniais, plastikiniais ar kietosioms dangoms tinkamais riboženkliais:

2. Gelžbetoninis riboženklis (1 priedas):

2.1. gelžbetoninis 1,10 m ilgio, kvadrato formos 10 x 10 cm skersmens stulpelis arba gelžbetoninis 1,10 m ilgio, trikampio formos 15 x 15 cm skersmens stulpelis, kurių viršutinės dalys nusmailintos;

2.2. stulpelio viršutinėje dalyje įtvirtinama metalinė ženklavimo markė (žymė) su užrašu „Žemėnaudos riba“;

2.3. stulpelio viršutinėje dalyje yra centro žyma riboženklio koordinatėms fiksuoti.

3. Metalinė ženklinimo markė (žymė) su užrašu „Žemėnaudos riba“ liejama iš pilkojo ketaus EN-GJL-200, EN-GJL-250, EN-GJL-300 markių pagal LST EN 1560:2005, LST EN 1561:2001 arba liejamųjų aliuminio lydinių AlSi12Cu2 (Si–12% ir Cu–2%), AlSi7Mg markių apsaugotų nuo korozijos pagal LST EN 1676:2000, LST EN 1706:2000, LST EN 1780-1:2002, LST EN 1780-2:2002, LST EN 1780-3:2002, LST EN 13479:2005 standartų reikalavimus ir rekomendacijas.

4. Gelžbetoninis stulpelis gaminamas naudojant:

4.1. C16/20 (M250) arba C20/25 (M300) klasių-markių betoną (įprastą) pagal LST EN 206-1:2002/A1:2004, LST EN 12390-1:2003/AC:2005, LST L 1428.17:2005, LST EN 12620:2003/AC:2005 standartų reikalavimus ir rekomendacijas;

4.2. armatūrinį plieną (armatūrą strypų pavidalo) A-I, A-II, A-III klasių (pl 3ps; pl 3ps/A500S; pl Bst500S/FeB500HWL plieno markių) pagal LST EN ISO 15630-1:2003, LST EN ISO 15630-2:2003, LST EN ISO 15630-3:2003, LST EN 10080:2005, LST EN 523:2005 standartų reikalavimus ir rekomendacijas.

5. Gelžbetoninis riboženkliu paprastai naudojamas neurbanizuotose kaimo gyvenamosiose vietovėse. Gelžbetoninis riboženkliu įkasamas į žemę 65 cm, aplink riboženkliu 0,6 m spinduliu iškasamas 30 x 20 x 20 cm griovelis, aplink riboženkliu supilamas 30 cm aukščio žemės kauburys, paliekant atvirą 15 cm riboženkliu dalį virš kauburio paviršiaus. Gelžbetoninio riboženkliu pastatymo ir apkasimo grafinis pvz. pateikiamas 2 priede.

6. Plastikinis riboženkliu (3 priedas):

6.1. plastikinė vamzdžio formos su 4 šoniniais išsikišimais, neleidžiančiais riboženkliu ištraukti iš žemės, 43 mm skersmens, 205 mm ilgio, sienelių storis 3 mm sekcija;

6.2. metalinis kūgio formos 50 mm skersmens ir 87 mm aukščio smaigalys.

6.3. plastikinė 43 mm skersmens ir 34,5 mm aukščio galvutė su užrašu „Žemėnaudos riba“ ir centro žyma koordinatėms fiksuoti;

6.4. Plastikinio riboženkliu sekcijų skaičius neribojamas, kuris priklauso nuo grunto tvirtumo.

7. Plastikinio riboženkliu dalys gaminamos naudojant:

7.1. plastikinei galvutei ir plastikinei sekcijai – žemo slėgio oranžinės arba kitos spalvos polietileną PE (didesnio tankio, vidutinio lengvumo markės) pagal LST EN ISO 7214:2003, LST EN 12201-1:2003, LST EN 12201-2:2003, LST EN 12201-3:2003, LST EN ISO 15494:2003 standartų reikalavimus ir rekomendacijas;

7.2. metaliniam smaigaliui – liejamuosius aliuminio lydinius AlSi12Cu2, AlSi7Mg markių apsaugotus nuo korozijos pagal LST EN 1676:2000, LST EN 1706:2000, LST EN 1780-1:2002, LST EN 1780-2:2002, LST EN 1780-3:2002, LST EN 13479:2005 standartų reikalavimus ir rekomendacijas;

7.3. specialiajam strypui – konstrukcinį legiruotąjį plieną (karštojo valcavimo, apvalų) pagal LST EN 10225+AC:2002, LST EN 10027-1:2005, LST EN 10060:2004 standartų reikalavimus ir rekomendacijas.

8. Kad kalant nebūtų pažeidžiama plastikinė riboženkliu dalis, plastikinis riboženkliu įkalamas į žemę naudojant specialųjį strypą. Tokio strypo pvz. pateikiamas 4 priede.

9. Žymint žemės sklypo ribas neurbanizuotoje kaimo gyvenamojoje vietovėje aplink plastikinį riboženkliu 0,6 m spinduliu iškasamas 30 x 20 x 20 cm griovelis, supilamas 30 cm aukščio žemės kauburys, paliekama atvira 5 cm plastikinio riboženkliu dalis virš kauburio paviršiaus. Plastikinio riboženkliu pastatymo ir apkasimo grafinis pvz. pateikiamas 5 priede.

10. Žymint žemės sklypo ribas urbanizuotoje kaimo gyvenamojoje ar miesto gyvenamojoje vietovėje, plastikinis riboženkliu įkalamas sulig žemės paviršiumi. Tokio plastikinio riboženkliu pastatymo grafinis pvz. pateikiamas 5 priede.

11. Riboženkliu kietosioms dangoms - (6 priedas), kurio ilgis – (9–15) cm, skersmuo – 8 mm, galvutė – 30 mm skersmens su žyma koordinatėms fiksuoti ir užrašu „Žemėnaudos riba“.

12. Riboženklis kietosioms dangoms - (6 priedas), kurio ilgis – (6–10) cm, skersmuo – 8 mm, galvutė – 30 mm skersmens su žyma koordinatėms fiksuoti ir užrašu „Žemėnaudos riba“.

13. Riboženklis kietosioms dangoms – (strypas), kurio ilgis 0,80 m, skersmuo – (16 – 20) mm.

14. Riboženklis kietosioms dangoms gaminamas naudojant grūdintąjį plieną arba grūdintojo aliuminio lydinį atsparų korozijai pagal LST EN ISO 8735:2001, LST EN 10328:2005, LST EN ISO 2639:2003, LST EN 485-2:2004, LST EN 2486:2005, LST EN 10025-6:2005 standartų reikalavimus ir rekomendacijas.

15. Įbetonuojamas riboženklis kietosioms dangoms gaminamas naudojant liejamuosius aliuminio lydinius AlSi12Cu2, AlSi7Mg markių apsaugotus nuo korozijos pagal LST EN 1676:2000, LST EN 1780-1:2002, LST EN 1780-2:2002, LST EN 1780-3:2002 standartų reikalavimus ir rekomendacijas.

16. Metalinis riboženklis (strypas) gaminamas naudojant pl 3ps ir pl 3ps/A240S markių plieną pagal LST 1552:1998, LST EN 10080:2005 standartų reikalavimus ir rekomendacijas.

17. Žymint žemės sklypo ribas neurbanizuotoje kaimo negyvenamojoje vietovėje aplink riboženklį 0,6 m spinduliu iškasamas 30 x 20 x 20 cm griovelis, supilamas 30 cm aukščio žemės kaubury, riboženklis įkalamas į 60 cm gylį ir apkasamas taip, kad riboženklis viršutinė dalis būtų 10 cm žemiau kauburio paviršiaus.

14. Žymint žemės sklypo ribas urbanizuotoje kaimo gyvenamojoje vietovėje ar miesto gyvenamojoje (7 priedas) vietovėje metalinis riboženklis įkalamas sulig žemės paviršiumi ir neapkasamas.

15. Standartinius riboženklių tipus, atsižvelgiant į tai, ar žemės sklypų ribų ženklavimo darbai vykdomi kaimo urbanizuotoje, kaimo neurbanizuotoje ar miesto vietovėse, parenka matininkas, suderinęs su užsakovu.

16. Žemės sklypo ribos miesto vietovėje ar kaimo urbanizuotoje vietovėje ženklamos plastikiniiais ir metaliniais riboženkliais bei riboženkliais kietosioms dangoms (įkalamomis, įbetonuojamomis vinimis).

17. Žemės sklypo ribos neurbanizuotoje kaimo gyvenamojoje vietovėje, ženklamos gelžbetoniniais, plastikiniiais ir metaliniais riboženkliais.

18. Riboženklių tipas jų apkasimas (įrengimas) nustatomas kadastrinių matavimų sutartyje su užsakovu.

19. Kai riboženklis pastato matininkas, jis parengia riboženklių pastatymo aktą, kuriame aprašo pastatytus riboženklus, prideda jų nuotraukas (jei kviestiniai asmenys turėjo pastabų ir/ar jei nepasirašė žemės sklypo ribų paženklavimo–parodymo akte). Riboženklių pastatymo aktą pasirašo matininkas ir užsakovas.

20. Kai pagal sutartį numatyta, kad statys riboženklis užsakovas, riboženklių pastatymo aktas sudaromas tik juos pastačius.

21. Atliekant matavimus žiemą, riboženkliai gali būti pastatomi vėliau, bet vėliausiai iki balandžio 1 d. Tai aptariama sutartyje dėl kadastrinių matavimų atlikimo.

22. Parengtas riboženklių pastatymo aktas ne vėliau kaip per 15 dienų nuo jo parengimo pateikiamas Nacionalinės žemės tarnybos teritoriniam skyriaus archyvui.

4. ŽEMĖS SKLYPO RIBŲ PAŽENKLINIMAS VIETOVĖJE

1. Žemės sklypo ribos miesto gyvenamojoje vietovėje ženklamos sutartyje su užsakovu aptartais plastikiniiais ir metaliniais riboženkliais bei riboženkliais kietosioms dangoms. Žemės sklypo ribos kaimo gyvenamojoje vietovėje ženklamos gelžbetoniniais, plastikiniiais ir metaliniais riboženkliais bei riboženkliais kietosioms dangoms).

2. Ženklinamas žemės sklypo ribas pirmą kartą, matininkas, vadovaudamasis teritorijų planavimo dokumentais ir kita matavimų pradine geodezine ir kartografinė medžiaga, atsižvelgdamas į naudojamos grafinės medžiagos tikslumą, vietovėje nustato vietas, kur bus statomi riboženkliai bei sklypo ribų posūkio taškai.

3. Jeigu žemės sklypo ribos jau buvo ženklintos, tačiau riboženkliai neišlikę, matininkas pagal teritorijų planavimo dokumentus, duomenų paketo dokumentus vietovėje nustato vietas, kur bus atstatomi riboženkliai ir žemės sklypo ribų posūkio taškai.

4. Jeigu gretimas sklypas yra matuotas vietinėje koordinacių sistemoje ir bendras riboženklis neišlikęs, tuomet, vadovaujantis teritorijų planavimo dokumentais, neišlikęs riboženklis atstatomas toje pačioje koordinacių sistemoje, kaip kad buvo atlikti matavimai.

5. Atliekant Nekilnojamojo turto registre įregistruoto, preliminariais matavimais suformuoto žemės sklypo kadastrinius matavimus, ypatingai tais atvejais kai vietovėje neišlikę riboženkliai, ribų atstatymas vykdomas vadovaujantis teritorijų planavimo dokumentais jų tikslumo ribose, o kontrolei atliekami viso, stabiliais kontūrais apriboto poligono, kuriame yra matuojamas sklypas, kontroliniai matavimai, kad įsitikinti, jog matuojamas sklypas nėra pasislinkęs gretimų sklypų atžvilgiu. Jeigu atstačius sklypo ribas jį suformavusio teritorijų planavimo dokumento tikslumo ribose ženklinamo sklypo ribų konfigūracija (įvertinus teritorijų planavimo dokumento mastelį) nesikeičia ir gaunamas sklypo plotas yra leistinumo ribose, laikoma, kad ir sklypo ribų linijų ilgiai atitinkamai atstatyti leistinumo ribose.

6. Žemės sklypo ribos tarp ribų posūkio taškų, įskaitant ir tuos, kurie ribojasi su natūraliais kontūrais, turi sudaryti vieną uždara kontūrą.

7. Nekilnojamojo turto registre įregistruoti žemės sklypai, kuriuos skiria magistraliniai, krašto, rajoniniai, viešieji ir vidaus keliai, gatvės, geležinkeliai ir neprivatizuojami hidrografiniai objektai, taip pat keliais užimti plotai, neįskaityti į privatizuojamo žemės sklypo bendrą plotą, matuojant didesnio tikslumo matavimais (permatuojant) ženklinami kaip atskiri žemės sklypai.

7. Tais atvejais, kai ženklinamas (atstatomos ribos) Nekilnojamojo turto registre įregistruotas žemės sklypas, į kurį yra įsiterpę magistraliniai, krašto, rajoniniai, viešieji ir vidaus keliai, gatvės, geležinkeliai ir neprivatizuojami hidrografiniai objektai, taip pat keliais užimti plotai, neįskaityti į matuojamo žemės sklypo bendrą plotą, matininkas paženklinama tiek žemės sklypų, kiek jų atidalinama minėtais objektais iš bendro Nekilnojamojo turto registre įregistruoto žemės sklypo ploto.

8. Žemės sklypo ribos negali kirsti statinio, kuris yra suformuotas kaip vienas atskiras nekilnojamas daiktas, išskyrus linijinius inžinerinius statinius (inžinerinius tinklus), taip pat tuos atvejus, kai žemės sklypas buvo suformuotas statinio daliai, kaip atskiram nekilnojamajam daiktui eksploatuoti, jeigu kitai šio statinio daliai eksploatuoti reikalingas žemės sklypas suformuotas iki Lietuvos Respublikos žemės įstatymo pakeitimo įstatymo (Žin., 2004, Nr. 28-868) įsigaliojimo dienos (2004 m. vasario 21 d.).

9. Žemės sklypo ribos nustatomos ir riboženkliais paženklinamos, jeigu anksčiau tai nebuvo atlikta, arba atstatomi sunaikinti anksčiau paženklintų žemės sklypų riboženkliai, dalyvaujant žemės sklypo savininkui arba jo įgaliotam asmeniui, taip pat suinteresuotiems asmenims – gretimų žemės sklypų savininkams arba jų įgaliotiems asmenims.

10. Matininkas žemės sklypo ribas vietovėje ženklina šia tvarka:

10.1. riboženkliais ženklinamos sausuma einančios žemės sklypų ribos;

10.2. riboženkliai įrengiami žemės sklypo ribų posūkio vietose (taškuose);

10.3. tiesioje ribos atkarpoje riboženkliai įrengiami atstumu, kad būtų užtikrintas matomumas tarp jų iškelus dviejų metrų gairę, bet ne rečiau kaip 500 metrų vienas nuo kito;

10.4. ženklinamos žemės sklypo viduje įsiterpusių kitiems žemės savininkams, naudotojams ar valstybei priklausančių žemės sklypų ribos;

10.5. miško sklypas ženklinaamas užtikrinant matomumą tarp riboženklių 0,5 m pločio ribine linija (spindžiu). Matomumui užtikrinti spindžio prakirtimas 0,5 m. pločio, nustatomas kadastrinių matavimų sutartyje su užsakovu.;

10.6. vandens telkinių žemės sklypų ribos nustatomos matuojant vietovėje geodeziniais instrumentais ar GPS įranga, įvertinus vidutinį vandens lygį naudojant Lietuvos teritorijos georeferencinio pagrindo kadastro bei Lietuvos Respublikos upių, ežerų ir tvenkinių kadastro duomenis.

11. Riboženkliais ženklinti privaloma ir kai žemės sklypo riba sutampa su dirbtiniais arba natūraliais vietovės objektais (medžių eile, gyvatvore, grioviu ir t. t.), išskyrus ribas prie vandens telkinių, prie kelius ir ribas esančios griovio viduryje. Tais atvejais, kai žemės sklypo riba sutampa su žemės sklypo riba sutampa su tokiais objektais, kaip kapitaline tvora, kai riboženkliau pažymėti sklypo ribas sudėtinga, riba žymima vandeniui ir atmosferos pokyčiams atspariais dažais.

12. Kai žemės sklypo riba eina palei natūralius ar dirbtinius (inžinerinius statinius) vandens telkinius – Baltijos jūrą, marias, ežerus, tvenkinius, upes, upelius, melioracijos griovius (sutampa su vandens telkinio krantu), riboženkliai įtvirtinami, ten kur baigiasi apsaugos juosta:

12.1. per 25-30 m nuo Baltijos jūros vandens lygio linijos, jeigu riba nustatyta palei Baltijos jūros, Kuršių nerijos ar Klaipėdos įlankos kranto šlaito viršutinę dalį, kurią pasiekia jūros aukščiausios bangos), jeigu šlaito nėra pagal daugiamečių vidutinį vandens lygį;

12.2. per 3-4 m nuo Kuršių marių kranto šlaito viršutinės dalies (jeigu šlaito nėra pagal daugiamečių vidutinį vandens lygį) ar palei pakrantės apsaugos juostos pločio pradžios ribą (nuo vietos, kurią pasiekia jūros aukščiausios bangos), tačiau kur neaiški – palei vandens lygio liniją esant normaliam vandens lygiui;

12.3. per 2-3 m nuo ežero, tvenkinio ar upės pirmosios terasos (susiformavusio kranto), tačiau kur neaiški – palei vandens lygio liniją esant normaliam vandens lygiui (vandens telkinio pakraščiu pagal daugiamečių vidutinį vandens lygį);

12.4. per 2-3 m nuo tvenkinio įrenginio (vandens kėlimo stoties, vandens tiekimo ar nuleidimo kanalo, pylimo, kelio);

12.5. per 2-3 m nuo užpelkėjusio ežero, tvenkinio ar upės pakrantės;

12.6. per 1-4 m nuo melioracijos griovio nuo šlaito krašto (jeigu šlaito nėra pagal daugiamečių vidutinį vandens lygį).

13. Prie patvinstančių upių 12.3 ir 12.5. punktuose nurodytas atstumas padidinamas tiek, kad potvynio ar ledonešio metu riboženkliai išliktų.

14. 12 punkte neįvardintais atvejais, kai žemės sklypas ribojasi su natūraliu ar dirbtiniu (inžineriniu statiniu) vandens telkiniu (ežeru, tvenkiniu, kanalu) ir ženklinaamos vandens ūkio paskirties žemės sklypo ribos, žemės sklypo ribos posūkio taškai paženklinaami su užsakovu suderintais riboženkliais. Jeigu gretimi žemės sklypai jau yra paženklinti atliekant kadastrinius matavimus, linijos tašoje įsiterpiančys riboženkliai statomi jeigu tai yra sklypo posūkio taškas ant bendros ribos.

16. Posūkio taškai koordinuojami posūkiuose (ne mažiau 4 taškai), tiesiose atkarpos kas 15-20 metrų matuojamų žemės sklypų, kuriu riba suprojektuota:

16.1. geležinkelio kelio, valstybinės ir vietinės reikšmės kelio pakraščiu sutapatinus su kelio juostos ribomis, o jeigu netelpa kelio juostoje yra kelio statinys, sankasą ar iškasa, pakelės griovys koordinuojama per 1 m. nuo kelio statinio, sankasos ar iškasos, pakelės griovio išorinių kraštų, arba jeigu yra kelio želdiniai koordinuojama per 2-3 m. nuo kelio želdinių pagal želdinių lają. Kelių (gatvių) ar geležinkelių juostos užimamo žemės sklypo ribos ženklinaamos atsižvelgiant į kelio ar geležinkelio kategoriją bei nuo kategorijos priklausantį žemės juostos plotį. Šiuo atveju žemės sklypo ribos posūkio taškai paženklinaami metaliniais ar plastikiniais riboženkliais jų neapkasant, o ribų paženklinimo–parodymo aktas nepildomas;

16.2. medžių, želdinių, gyvatvorės eilės pakraščiu pagal medžių eilės lają, bet ne mažiau kaip 3 m. nuo medžio kamieno, ir per 1 m. nuo želdinių gyvatvorės eilės krašto. Tais atvejais, kai kaimynai

yra susitarę kitaip, koordinuojama pagal kaimynų susitarimą. Rekomenduojama, kad toks susitarimas privalo būti apiformintas raštu, patvirtintas notaro ir įregistruotas Nekilnojamojo turto registre;

16.3. medžių, želdinių, gyvatvorės eilės viduriu medžių, želdinių, gyvatvorės eilė ašine linija;

16.4. gatvės pakraščiu pagal gatvės juostos liniją;

16.5. tvoros pakraščiu pagal tvoros kraštą;

16.6. tvoros viduriu pagal tvoros ašinę liniją;

16.7. valstybinės sienos juosta nuo valstybės sienos ribos, pridėdant nustatytą valstybinės juostos pločio ribą;

17. Sklypo riba riboženkliais neženklinama fiziškai, kai tarp dviejų žemės sklypų yra privatizuojamas upelis arba melioracijos griovys ir riba nustatoma jų viduriu pagal vandens šlaito kraštus, t. y. vandenyje. Šiuo atveju, kai nėra galimybės posūkio taškų koordinuoti geodeziniais prietaisais, sklypo ribos posūkio taškų koordinatėms nustatomos ne matavimų, bet analitiniu būdu, prietaisų pagalba koordinuojant upelio ar melioracijos griovio krantus ir pagal koordinatėms reikšmes išskaičiuojant vidurio liniją.

18. Kai žemės sklypo riba nustatoma palei metalinę, mūro ar akmenų tvorą, riboženkliai įtvirtinami žemės sklypo ribų linijų susikirtimuose su tvora, kuri turi likti savininko žemėje. Jeigu tvora priklauso abiejų gretimų sklypų savininkams, riboženkliai įtvirtinimo vieta nenustatoma (ji sutampa su tvora).

19. Ženklinant žemės sklypus prie valstybinės sienos, privalomai išlaikomas teritorijų planavimo dokumente nurodytas atstumas, skirtas pasienio juostai (ne mažesnis kaip 5 m, priklausomai nuo konkrečios pasienio apsaugos juostos pločio).

20. Kai žemės sklypas ribojasi su anksčiau geodeziniais prietaisais išmatuotu žemės sklypu, kurio ribų posūkio taškų ir riboženkliai koordinatės nustatytos valstybinėje koordinatėms sistemoje, ir kai bendra riba sutampa, kviestinis asmuo kviečiamas tik tuo atveju, jeigu reikia atstatyti sunaikintus riboženkliai, išsiaiškinama parengiamųjų paženklinto procedūrai lauko darbų metu.

21. Jeigu žemės sklypo ribos neženklinamos (taip pat — netikslinamos (neatstatomos)), kviestiniai asmenys nekviečiami ir žemės sklypo ribų paženklinto–parodymo aktas nerašomas. Žemės sklypo kadastro duomenų byla rengiama be paženklinto akto, o sklypo plane dešinėje lapo pusėje aukščiau suderinimų įrašoma, kad planas parengtas anksčiau paženklinto metu paženklintomis ribomis ir sudaryto paženklinto akto pagrindu, nurodoma paženklintos įmonės pavadinimas, matininko vardas pavardė ir žemės sklypo paženklinto–parodymo akto data, o kitoje plano pusėje koordinatėms žiniaraštyje perrašomos žemės sklypo ribų koordinatės.

22. Jeigu kviestiniai asmenys kvietime nurodytu laiku neatvyksta, darbai tęsiami be jų.

23. Kviestiniams asmenims, kurie neatvyko matininkas registruotu laišku išsiunčia žemės sklypo ribų paženklinto–parodymo akto kopiją ir žemės sklypo plano fragmentą (ištrauką), kur nurodomi paženklinto metu nustatyti paženklintojo ir besiribojančio žemės sklypo ribos bendri posūkio taškai, šių bendrų ribos posūkio taškų koordinatėms reikšmės valstybinėje koordinatėms sistemoje ir šių žemės sklypų kadastro numeriai. Be to, kviestiniams asmenims pranešama, kad pastabas dėl kadastrinių matavimų ir jų metu surašyto žemės sklypo ribų paženklinto–parodymo akto jie gali pateikti matininko nurodytu adresu raštu ne vėliau kaip per 30 dienų nuo žemės sklypo ribų paženklinto–parodymo akto kopijos ir žemės sklypo plano fragmento (ištraukos) gavimo.

24. Kviestiniams asmenims, kuriems buvo registruotu laišku pateikta žemės sklypo ribų paženklinto–parodymo akto kopija ir žemės sklypo plano fragmentas, nepateikus pastabų dėl kadastrinių matavimų ir jų metu surašyto žemės sklypo ribų paženklinto–parodymo akto per nurodytą laikotarpį, laikoma, kad su matuojamo sklypo ribomis jie sutinka ir matininkas toliau rengia žemės sklypo kadastro duomenų bylą.

25. Kviestiniams asmenims, kuriems buvo registruotu laišku pateikta žemės sklypo ribų paženklinto–parodymo akto kopija ir žemės sklypo plano fragmentas, pateikus pastabas dėl

kadastrinių matavimų ir jų metu surašyto žemės sklypo ribų paženkinimo–parodymo akto per nurodytą laikotarpį, jos turi būti pagrįstos kito matininko atliktais matavimais.

26. Gautas pastabas matininkas per 5 dienas įvertina ir jei kviestinių asmenų pastabas dėl kadastrinių matavimų ir jų metu surašyto žemės sklypo ribų paženkinimo–parodymo akto pripažįsta pagrįstomis, organizuoja sklypo ribų parodymo–paženkinimo procedūrą iš naujo, šių Techninių reikalavimų nustatyta tvarka.

27. Jei kviestinių asmenų pastabas dėl kadastrinių matavimų ir jų metu surašyto žemės sklypo ribų paženkinimo–parodymo akto pripažįsta nepagrįstomis, į jas neatsižvelgia, apie tai informuoja pastabas pateikusį kviestinį asmenį, kontrolinius matavimus atlikusį matininką bei Nacionalinės žemės tarnybos teritorinį skyrių raštu, registruotu laišku, jame nurodydamas tokio sprendimo argumentus ir toliau rengia žemės sklypo kadastro duomenų bylą.

28. Jeigu žemės sklypo ribų paženkinimo–parodymo procedūros metu su matininko parodytomis ribomis, atitinkančiomis teritorijų planavimo dokumentą, užsakovas ar kviestiniai asmenys nesutinka, matininkas raštu atsisako toliau vykdyti darbus ir nutraukia sutartį dėl kadastrinių matavimų, rašte nurodydamas argumentus. Atsisakymas vykdyti darbus išsiunčiamas užsakovui ir Nacionalinės žemės tarnybos teritoriniam skyriui.

29. Jeigu kviestinis asmuo į paženkinimą atvyko, bet nesutinka su paženkinimo akte nurodytais faktais ir išsako pastabas dėl ribos taško buvimo vietos vietovėje, pareikštas pastabas matininkas užrašo paženkinimo akte ir pastabų pateikėjas po jomis pasirašo.

30. Jeigu pastabas išsakeš sklypo kviestinis asmuo atsisako pasirašyti po savo pastabomis, kviestinio asmens pastabos negalioja ir matininkas toliau tęsia žemės sklypo kadastrinių matavimų darbus.

31. Jeigu kviestinis asmuo paženkinimo metu nepateikė pastabų raštu ir (arba) atsisakė pasirašyti paženkinimo–parodymo akte, per 30 dienų nuo paženkinimo dienos nepateikė matuojamo sklypo matininkui kito matininko matavimų rezultatais pagrįstų pastabų, laikoma, kad kviestinis asmuo su nustatytomis ribomis sutinka ir matininkas toliau tęsia žemės sklypo kadastrinių matavimų darbus.

32. Jeigu užsakovo ar kviestinio asmens pastabos nesusiję su ribos ar ribos taško išsidėstymu vietovėje, matininkas toliau tęsia kadastrinių matavimų darbus, o pastabų pagrįstumą įvertina paženkinimo akte.

33. Jeigu užsakovo ar sklypo kaimyno pastabos susiję su ribos išsidėstymu vietovėje, matininkas žemės kadastrinių matavimų darbus nutraukia ir nedelsiant parengia sutartyje numatytų darbų nutraukimo aktą.

34. Ginčijamo riboženkliaus buvimo vietą matininkas pažymi laikinu riboženkliau. Ginčytiną ribos tašką matininkas nufotografuoja ir parengia ribos taško pririšimo brėžinį (11 priedas), taip pat parengia schemą nurodydamas ginčytiną ribos tašką ir pagal teritorijų planavimo dokumentą nustatytos ribos buvimo vietą (su atstumo pririšimu) remiantis užsakovo ir sklypo kaimyno nuomone dėl ribos geografinės padėties.

35. Matininkas per 5 dienas įvertina ir parengia išvadą dėl pastabų pagrįstumo ir darbų tęsimo. Išvadas ir parengto ribos taškų pririšimo brėžinio patvirtintą kopiją nusiunčia užsakovui ir/ar sklypo kaimynui, informuodamas apie žemės kadastrinių matavimo darbų tęsimą.

36. Jeigu matininkas pripažįsta prieštaravimus nepagrįstais ir sklypo kaimynas nesutinka su matininko išvada, sklypo kaimynas turi teisę ribai apžiūrėti pasikviesti kitą matininką. Apie kito matininko pakvietimą ir žemės kadastrinių matavimų darbų pradžią sklypo kaimynas, skaičiuojant nuo šių Techninių reikalavimų 35 punkte minėtų išvadų perdavimo paštu, informuoja per 14 kalendorinių dienų ir per 30 kalendorinių dienų pateikia kito matininko išvadas dėl atliktų darbų.

37. Matininkas toliau tęsia kadastrinių matavimų darbus, neatsižvelgus į kviestinio asmens pastabas, jeigu:

37.1. sklypo kaimynas per 30 kalendorinių dienų nepateikia kito matininko išvados;

37.2. sklypo kaimyno pateiktos kito matininko išvados neprieštarauja matininko išvadoms.

38. Jeigu sklypo kaimyno pateiktos kito matininko išvados prieštarauja matuojamo sklypo matininko gautoms išvadoms, klausimas dėl ribų išdėstymo vietovėje sprendžiamas Civilinio kodekso nustatyta tvarka.

39. Už riboženklis, jų įrengimą apmoka užsakovas, jei kitais teisės aktais nenustatyta kitaip.

40. Už riboženklių apsaugą atsako žemės sklypo savininkas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

41. Asmuo (asmenys), sunaikinęs ar sugadinęs riboženklis atsako Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso nustatyta tvarka

42. Matininko sprendimas dėl nustatytų žemės sklypo ribų gali būti skundžiamas Nacionalinės žemės tarnybos teritoriniam žemėtvarkos skyriui.

43.. Ginčai dėl žemės sklypų ribų ženklinimo ir/ar riboženklių išsaugojimo (sunaikinimo) nagrinėjami įstatymų nustatyta tvarka.

5. ŽEMĖS SKLYPO PAŽENKLINIMO–PARODYMO AKTO SURAŠYMAS

1. Paženklinus žemės sklypo ribas, surašomas žemės sklypo ribų paženklinimo–parodymo aktas.

2. Paženklinimo–parodymo aktas pagal šių Techninių reikalavimų 9 priedą užpildomas taip:

2.1 Virš užrašo „Žemės sklypo ribų paženklinimo-parodymo aktas“ nurodoma kadastrinius matavimus atlikusio juridinio asmens pavadinimas ir kodas. Tuo atveju, kai matininkas dirba pagal VMI pažymą, pateikiamas pažymos Nr., data ir pažymą išdavęs VMI skyrius. Po žemės sklypo ribų paženklinimo–parodymo akto pavadinimu įrašoma žemės sklypo ribų paženklinimo–parodymo akto surašymo data ir vietovė, kurioje ženklinamas sklypas;

2.2. pirmame punkte nurodoma žemės sklypo kadastro numeris, o jeigu matuojamas naujai suprojektuotas sklypas, nurodoma kadastro vietovė, blokas ir sklypo numeris iš projekto ;

2.3. antrame punkte nurodoma žemės sklypo ribas paženklusio asmens vardas, pavardė ir kvalifikacijos pažymėjimo numeris bei dokumentas (teritorijų planavimo dokumento pavadinimas , jį patvirtinusi institucija, patvirtinimo data ir Nr. ir/ar anksčiau parengtas žemės sklypo planas), kuriuo vadovaujantis paženklintos žemės sklypo ribos;

2.4. trečiame punkte nurodomas žemės sklypo adresas (jei sklypas yra ne adreso objektas — apskritis, savivaldybė, miestas, miestelis, kaimas (gatvė), jei sklypas adreso objektas — adresas iš Adresų registro;

2.5. ketvirtame punkte įrašomi kviestinių asmenų ar juos atstovaujančių asmenų vardai ir pavardės bei jiems priklausančius ar naudojamus gretimus žemės sklypus apibūdinantys duomenys (pvz. kadastro numeris, unikalus numeris, žemės sklypo numeris teritorijų planavimo dokumente) .

2.6. Tais atvejais, kai žemės sklypo ribų paženklinimo–parodymo aktą pasirašo žemės savininko ar kitų kviestinių asmenų įgaliotas asmuo, žemės sklypo ribų paženklinimo–parodymo akto ketvirtame punkte įrašomi įgaliojimą patvirtinusio notaro biuro pavadinimas, įgaliojimo registravimo datą ir numeris. Jeigu atstovaujamas juridinis asmuo, nurodoma kas išdavė dokumentą, suteikiantį teisę atstovauti juridinį asmenį, bei šio dokumento išdavimo data ir numeris;

2.7. penktame punkte nurodomi žemės sklypo ribų paženklime dalyvavusių asmenų pasiūlymai bei pretenzijos dėl žemės sklypo ribų paženklavimo, įrašomos pasiūlymus ar pretenzijas pateikusių asmenų vardai ir pavardės, surašomi visi į paženklavimo procedūrą kviešti neatvykę asmenys, nurodant jų vardus ir pavardes (juridiniui asmeniui nurodomas pavadinimas ir kodas) ;

2.8. šeštame punkte nurodoma:

2.8.1. panaudotų anksčiau įrengtų riboženklių skaičius bei jų gretimybės;

2.8.2. atstatytų išnaikintų riboženklių skaičius ir jų gretimybės;

2.8.3. naujai įrengtų riboženklių skaičius ir jų gretimybės (tame tarpe ir laikinų riboženklių, pakeistų standartiniais pastoviais riboženkliais skaičius ir jų gretimybės;

2.8.4. konkretūs objektai, prie kurių riboženkliai nebuvo įtvirtinti (kelias, upė, ežeras, medžių eilė, tvora, pastato siena ir kt.);

2.8.5. per mišką ir krūmus prakirstų spindžių ilgis vieno metro tikslumu.

2.9. septintame punkte paženklinimo–parodymo aktą pasirašo:

2.9.1. asmuo (-enys), kuriam (-ems) paženklintas žemės sklypas;

2.9.2. kviestiniai asmenys, dalyvavę paženklinant žemės sklypo ribas. Jeigu ženklinamas žemės sklypas ar su juo besiribojantis žemės sklypas ir/arba žemės sklypais nesuformuota teritorija yra valstybės nuosavybė, ženklavimo procedūroje turi būti pakviestas ir privalo dalyvauti valstybinės žemės patikėtinio atstovas;

2.9.3. matininkas.

3. Tais atvejais, kai žemės sklypo ribų paženklinimo-parodymo procedūra užtrunka ilgiau nei vieną dieną, surašoma tiek paženklinimo-parodymo aktų, kiek dienų tęsiasi ženklavimo procedūra. Antrame ir kituose paženklinimo-parodymo aktuose pirmo lapo viršuje dešinėje pusėje įrašomi žodžiai “Tęsinys Nr. ...”. Žemės sklypo paženklinimo data laikoma paskutinio paženklinimo-parodymo akto tęsinio surašymo diena.

4. Kviestiniams asmenims pateikus pastabų raštu, matininkas pagal Nekilnojamojo turto registre įregistruotų žemės sklypų (ženklinamo ir besiribojančių) suformavimo dokumentus (teritorijų planavimo dokumentus, žemės sklypų planus, lauko matavimų abrisus, žemės sklypų ribų paženklinimo–parodymo aktus ir kitą kartografinę medžiagą) išnagrinėja pastabas ir per 5 darbo dienas nuo pastabų pateikimo priima sprendimą dėl būtinumo patikslinti žemės sklypų ribas vietovėje.

5. Dėl pateiktų nepagrįstų ir/ar su sklypo ribų paženklinimo procedūra nesusijusių pastabų sklypo ribų paženklinimo procedūra ir kadastriniai matavimai nestabdomi. Apie priimtą sprendimą matininkas raštu informuoja pastabas raštu pateikusius kviestinius asmenis ir nurodo tokio sprendimo priėmimo motyvus.

6. ŽEMĖS SKLYPO RIBOS POSŪKIO TAŠKŲ FOTOGRAFAVIMO TVARKA

1. Parengus žemės sklypo ribų paženklinimo–parodymo aktą, fotografuojami riboženkliai arba sutampantys su stabiliais vietovės objektais žemės sklypo ribos posūkio taškai.

2. Riboženklių ir sutampančių su stabiliais vietovės objektais žemės sklypo ribos posūkio taškų fotografijos yra neatskiriama žemės sklypo paženklinimo – parodymo akto sudedamoji dalis.

3. Riboženklių ir stabilių vietovės objektų žemės sklypo ribos posūkio taškų fotografavimo tikslas yra užfiksuoti matuojamų žemės sklypų ribos posūkio taškų vizualią padėtį vietovėje.

4. Žemės sklypo ribos posūkio taškai, paženklininti riboženkliais arba sutampantys su stabiliais vietovės objektais, fotografuojami kai kyla ginčas tarp:

4.1. užsakovo (arba jo įgalioto asmens) ir kviestinių asmenų (arba jų įgaliotų asmenų);

4.2. užsakovo (arba jo įgalioto asmens) ir matininko;

4.3. matininko ir kviestinių asmenų (arba jų įgaliotų asmenų);

4.4. užsakovo (arba jo įgalioto asmens) ar matininko pageidavimu;

4.5. bent vienam iš žemės sklypo ribų paženklinimo-parodymo proceso dalyviui pageidaujant;

4.6. atstatomi sunaikinti anksčiau paženklintų žemės sklypo ribų posūkio taškų riboženkliai.

4.7. atstatant sunaikintų anksčiau paženklintų žemės sklypo ribų posūkio taškų riboženklius, papildomai nufotografuojama riboženklio įrengimo vieta ir prieš jį įrengiant.

5. Fotografuojant riboženklius ir stabilių vietovės objektų žemės sklypo ribos posūkio taškus taikomi šie reikalavimai:

- 5.1. Fotografuojama skaitmeniniu fotoaparatu, galinčiu atkurti realų vietovės vaizdą;
- 5.2. Žemės sklypo ribos posūkio taško, sutampančio su stabiliais vietovės objektais;
- 5.3. Nuotraukose turi būti užfiksuotas žemės sklypo ribos posūkio taške įrengtas riboženklis, jeigu jis buvo įrengiamas, ir/arba žemės sklypo ribos posūkio taške, sutampančiame su stabiliais (dirbtiniais ar natūraliais) vietovės objektais.
- 5.4. Fotografuojama taip, kad pagal nuotrauką būtų galima nustatyti vietą, kurioje buvo įrengtas riboženklis pažymėtas žemės sklypo ribos posūkio taškas, sutampantis su stabiliais (dirbtiniais ar natūraliais) vietovės objektais;
6. Fotografijos maketuojamos (išdėstomos) A4 formato lape (Techninių reikalavimų 11 priedas) taip, kad tilptų 3 vienetai nurodant riboženklių ir stabilijų vietovės objektų žemės sklypo ribos posūkio taškų numeriai, bei ribos taško pririšimo brėžinys.
7. Fotografijų skaičių nustato matininkas, įvertinęs situaciją vietovėje.
- 8.. Fotografijos parengiamos skaitmeninėje formoje ir pateikiamos kadastro duomenų byloje.

II. ŽEMĖS SKLYPŲ KADASTRO DUOMENŲ NUSTATYMAS

1. Žemės sklypo kadastro duomenų nustatymas galimas tik tuo atveju, jeigu sklypo ribos yra paženklintos šių Techninių reikalavimų nustatyta tvarka ir standartus atitinkančiais riboženkliais. Nesant žemės sklypo ribų paženklavimo, privalomąja tvarka pirmiausia atliekamas sklypo ribų paženklinimas.

2. Atsižvelgiant į žemės sklypo geografinę padėtį, gamtines sąlygas, pasirenkami matavimo metodai ir būdai. Parengiama geodezinių matavimų schema, jeigu matavimus planuojama atlikti ne GPS prietaisais. Užstatytoje teritorijoje matavimai atliekami naudojant optinius, elektroninius teodolitus ir tacheometrus. Užstatytoje teritorijoje matavimus atlikti naudojant tik GPS matavimo instrumentus draudžiama.

3. Žemės sklypo kadastrinių matavimų ir jų rezultatų apdorojimo metu, nustatomi žemės sklypo kadastro duomenys, reikalingi apskaičiuoti žemės sklypo vertę.

4. Žemės sklypo plotas apskaičiuojamas pagal žemės sklypo posūkio taškų ir riboženklių koordinacių reikšmes, nustatytas 0,01 m tikslumu valstybinėje koordinacių sistemoje;

5. žemės sklypo ploto sudėtis pagal žemės naudmenų rūšis: žemės ūkio naudmenos, kurias sudaro ariamoji žemė, sodai, pievos, natūralios ganyklos; miško žemė; keliai; užstatyta teritorija; žemė, užimta vandens telkinių; kita žemė, kurią sudaro medžių ir krūmų želdiniai, pelkės, pažeista žemė ir kita nenaudojama žemė – nustatomos kadastrinių matavimų metu kartografuojant faktines žemės naudmenas, kurios apskaitomos pagal šiuose Techniniuose reikalavimuose nustatytas taisykles.

6. Faktinės žemės naudmenos kartografuojamos kadastrinių matavimų metu. Minimalus žemės plotas, kuris apskaitomas atskira žemės naudmena: miškams, pelkėms, medžių ir krūmų želdiniams – 0,10 ha; kitoms žemės naudmenoms – 0,04 ha; žemės sklypai prie pastatų ir namų valdų gali būti apskaitomi užstatyta teritorija, neišskiriant atskirų žemės naudmenų, jeigu žemės sklypo plotas yra ne didesnis kaip 0,15 ha;

7. Mėgėjų sodo žemės sklypas, įteisintas namų valdos sklypu, apskaitomas užstatyta teritorija, o kitais atvejais – sodu.

8. Žemės ūkio naudmenas sudaro:

8.1. ariamoji žemė, kuriai priskiriami nuolat dirbami (ariami) ir laikinai nedarbami plotai, naudojami arba tinkami naudoti žemės ūkio augalų auginimui, įskaitant daugiamečių žolių pasėlius ir įrengtų kultūrinių ganyklų plotus, pūdymai, dirvonai, t.y. plotai, kurie anksčiau buvo nuolat ariami ir jau daugiau kaip vienerius metus nenaudojami žemės ūkio augalų auginimui ar pūdymams, daržai, inspektai, laikini polietilenu dengti šiltnamiai, braškynai, avietynai ir plotai, kuriuose auginamos gėlės ir dekoratyviniai augalai;

8.2. sodai, kuriems priskiriami vaismedžiais ir vaiskrūmiai (obelimis, kriaušėmis, slyvomis, vyšniomis, trešnėmis, serbentais, agrastais, aronijomis, svarainiais ir kt.) užsodinti žemės plotai, kiti vaismedžių ir vaiskrūmių užimti plotai, taip pat mėgėjų sodų žemės sklypai, jeigu jų naudojimo pagrindinė paskirtis nepakeista į kitos paskirties žemę;

8.3. pievos ir natūralios ganyklos. Pievoms priskiriama daugiametėmis pievų žolėmis užsėti (kultūrinės pievos, įrengtos durpiniuose dirvožemiuose, atlikus melioracinių ir agrotechninių priemonių kompleksą) ar natūraliai apaugę žemės plotai (natūralios užliejamos ir sausuminės pievos), sistemingai naudojami ar galimi panaudoti šienavimui. Natūralioms ganykloms priskiriami plotai, apaugę natūraliomis daugiametėmis pašarinėmis žolėmis ir naudojami arba tinkami naudoti gyvulių ganymui. Pievos laikinai gali būti ganomos. Natūraliose pievose ir ganyklose gali vykti pelkėjimo procesas (pelkėtos pievos ir ganyklos), jose gali būti krūmų, pavienių medžių ar akmenų (krūmuotos ar akmenuotos pievos ir ganyklos). Natūralios pievos ar ganyklos, kuriose dėl supelkėjimo ir apaugimo krūmais ir medžiais daugiau kaip 70 proc. ploto išnykę pašarinės žolės, apskaitomos pelkėmis arba medžių ir krūmų želdiniais

9. Miškui priskiriamas ne mažesnis kaip 0,1 hektaro žemės plotas, apaugęs medžiais, kurių aukštis natūralioje augavietėje brandos amžiuje siekia ne mažiau kaip 5 metrus, kita miško augalija, taip pat išretėjęs ar dėl žmogaus veiklos bei gamtinių veiksnių netekęs augalijos (kirtavietės, degavietės, aikštės). Laukuose, pakelėse, prie vandens telkinių, gyvenamosiose vietovėse bei kapinėse esančios medžių grupės, siauros – iki 10 metrų pločio – medžių juostos, gyvatvorės, pavieniai medžiai bei krūmai ir miestuose bei kaimo vietovėse esantys žmogaus įveisti parkai nelaikomi mišku. Žemė, skirta miškui įveisti, tačiau neapsodinta mišku, apskaitoma esama žemės naudmena pagal faktišką naudojimą.

10. Miško žemei priskiriamas apaugęs mišku (medynai) ir neapaugęs mišku (kirtavietės, žuvę medynai, miško aikštės, medelynai, daigynai, miško sėklinės plantacijos ir žaliaviniai krūmynai bei plantacijos) plotas. Miško žemei taip pat priskiriami tame pačiame plote esantys iki 5 metrų pločio miško keliai, kvartalų, technologinės ir priešgaisrinės linijos, medienos sandėlių bei kitų su mišku susijusių statinių užimti plotai, poilsio aikštelės, žvėrių pašarų aikštelės, taip pat žemė, skirta miškui įveisti

11. Keliam priskiriami žemės plotai, užimti inžinerinių statinių, skirtų transporto priemonių ir pėsčiųjų eismui. Keliu užimtą plotą sudaro sankasa, važiuojamoji dalis, kelkraščiai, skiriamoji juosta, kelio grioviai, sankryžos, autobusų sustojimo aikštelės, pėsčiųjų ir dviračių takai, želdynai, esantys kelio juostoje, kelio statiniai – tiltai, viadukai, automobilių sustojimui ir stovėjimui skirtos vietos, vandens pralaidos, nubėgimo latakai, eismo reguliavimo priemonės ir kt. Žemės juostos, kurioje nutiestas arba tiesiamas kelias, minimalų plotį nustato Kelių įstatymas (Žin., 1995, Nr. [44-1076](#); 2002, Nr. [101-4492](#)) ir Vietinių kelių tinklo projektavimo, jų priklausomybės, naudojimo ir priežiūros laikinieji nurodymai (Žin., 1992, Nr. [33-1017](#)). Jeigu kelias netelpa šiais teisės aktais nustatytoje juostoje, tai keliu užimtos žemės ribos nustatomos 1 metro atstumu nuo griovio, pylimo pado ar iškasos išorinių kraštų.

12. Miestuose ir kaimo gyvenamosiose vietovėse gatvės priskiriamos keliams.

13. Kaimo vietovėse keliam priskiriami žemės plotai nuolat naudojami mechaninių ir kinkomojo transporto priemonių, žemės ūkio technikos privažiavimui prie sodybų, statinių, žemės sklypų, miškų, vandens telkinių ar gyvuliams ginti, nors juose neįrengtos sankasos, grioviai, kiti kelio įrengimai ir važiuojamoji kelio dalis neužpilta smėliu ar žvyru (lauko keliai). 14. Miškuose privažiavimui prie atskirų sklypų, kitų objektų ir medienos išvežimui skirti 5 metrų ir platesni keliai. Keliam taip pat priskiriama žemės sklypo dalis, kuriai nustatytas kelio servitutas – teisė per kito savininko žemę privažiuoti prie kitų žemės sklypų ar kituose sklypuose esančių pastatų ir kitų objektų.

15. Geležinkelio užimtas žemės plotas, kurį sudaro sankasa, iškasa, važiuojamoji dalis (bėgiai), grioviai, traukinių eismo reguliavimo priemonės, kiti geležinkelio įrenginiai ir jų apsauginė zona, apskaitomas keliu. Geležinkelio juostoje esanti kita žemė apskaitoma pagal faktiškai esamas žemės

naudmenas. Geležinkelio stočių teritorijose esanti žemė priskiriama užstatytai teritorijai arba, atsižvelgiant į esamą situaciją, apskaitoma pagal faktiškai esamas naudmenas.

16. Valstybinės reikšmės magistraliniais, krašto, rajoniniais ir vietinės reikšmės viešaisiais bei vidaus keliais užimti žemės plotai priskiriami kitos paskirties žemei. Kiti keliai priskiriami atitinkamai žemės ūkio, miškų ūkio, konservacinės ar kitos paskirties žemei priklausomai nuo jų buvimo vietos.

17. Užstatytai teritorijai priskiriama statinių, išskyrus šių taisyklių 11-16 punktuose nurodytus objektus, užimta žemė; skverai, aikštės, stadionai, aerodromai, kiemai, aplinkos elementai, t.y. vejos (gazonai), šaligatviai, aikštelės; veikiančios ir uždarytos kapinės bei joms įrengti ar išplėsti perduoti žemės plotai; namų valdų žemės sklypai ir šių sklypų dalys.

18. Naujų žemės sklypų, suformuotų pagal parengtus ir nustatyta tvarka patvirtintus detaliuosius planus ir skirtų gyvenamųjų namų ar ūkinių, kultūros, poilsio, sporto bei kitų objektų statybai, plotai iki statybos darbų pradžios apskaitomi pagal faktiškai esamas žemės naudmenas. Šių žemės sklypų kadastro duomenys turi būti tikslinami atlikus statybos darbus ir pateikus kadastrinių matavimų dokumentus statinių įregistravimui Nekilnojamojo turto registre.

19. Vandeniems priskiriama vidaus paviršinio vandens telkiniai (žemės reljefo įdubos, nuolat arba periodiškai užpildytos tekančiu ar stovinčiu vandeniui): tai Kuršių marios, ežerai, upės, upeliai, žuvininkystei ir kitiems tikslams įrengti tvenkiniai, kanalai, grioviai, išskyrus pakelių, didesnės kaip 0,035 ha kūdros. Apskaičiuojant vandens telkinio plotą, kanalo ar griovio plotis matuojamas nuo šlaito krašto, pridodant 1 m pakrantės juostos plotį. Ežerų, upių, tvenkinių kranto linija atitinka daugiametį vidutinį vandens horizonto lygį. Kastingės kūdros ribos sutampa su jos šlaito kraštu

20. Kitą žemę sudaro:

20.1. medžių ir krūmų želdiniai, kuriems priskiriami miškais neapskaitomi želdiniai ir žėliniai, miestuose ir kaimuose žmogaus įveisti parkai, užsodinti ar natūraliai medžiais apaugę plotai iki 0,1 ha, žemė, užimta dirbtinai įveistais ar natūraliai apaugusiais krūmais (sumedėjusiais, iš vieno kelmo daug stiebų išaugančiais, augalais). Pavieniai medžiai, jų eilės ir gyvatvorės medžių ir krūmų želdiniams priskiriami tik tais atvejais, kai sudaro ne mažesnio kaip 0,10 ha ploto kontūrą;

20.2. pelkės, kurioms priskiriami įmirkę žemės plotai su charakteringa pelkių augalija, kuriuose vyksta pelkėjimo procesas ir dažniausiai yra susidaręs durpių sluoksnis. Pelkėms taip pat priskiriami durpynai, kai juose durpių sluoksnis ne mažesnis kaip 30 cm;

20.3. pažeista žemė, kuriai priskiriami eksploatuojamų ir išeksploatuotų naudingųjų iškasenų karjerų, durpynų ir sąvartynų plotai. Po eksploatacijos rekultivuoti arba nenumatyti rekultivuoti karjerai vadovaujantis Aplinkos ministerijos 1999 m. gegužės 20 d. įsakymu Nr. 147 „Dėl metodinių nurodymų išnaudotiems karjerams, durpynams ir kitaip pažeistai žemei naudoti“ (Žin., 1999, Nr.47-1504) pažeistai žemei nepriskiriami, o apskaitomi atkurta arba susiformavusia žemės naudmena – mišku, medžių ir krūmų želdiniais, pievomis ir natūraliomis ganyklomis, vandenimis arba nenaudojama žeme;

20.4. nenaudojama žemė, kuriai priskiriami žemės ūkio augalų auginimui netinkami arba dėl mažos ūkinės vertės dirvožemių negalimi nuolatos naudoti ganymui ir šienavimui statūs kalvų šlaitai, skardžiai, akmenynai ir smėlynai, jeigu jie nepriskirti miško žemei, medžių ir krūmų želdiniams ar kitai naudmenai, pelkėti duburėliai, duobės, nuošliaužos, nuogriuvos, griovos, išgraužos, skardžiai, dykvietės. Nenaudojamai žemei gali būti priskiriami nugriautų statinių liekanomis užimti ir nesutvarkyti plotai, jeigu jie nepriskirti užstatytai teritorijai ir nenaudojami žemės ir miškų ūkio ar kitokiai veiklai, miškų ūkio paskirties žemės plotai po aukštos įtampos elektros linijomis, jeigu ten neauginami miško augalai ir plotas pagal požymius nepriskirtinas žemės ūkio ar kitoms naudmenoms, prie tvenkinių pylimai ir kita žemė, nepriskirta užstatytai teritorijai, keliams, pelkėms ar kitoms žemės naudmenoms.

21. Konservacinės paskirties žemėje istorijos, archeologijos ir kultūros paminklų teritorijose išskiriamos atskiros faktiškai ten esamos žemės naudmenos, kurios nustatomos pagal požymius, išvardytus šių Techninių reikalavimų 8–22 punktuose

22. Žemės sklypai, kuriuose dirvožemio vandens režimas sureguliuotas įrengtomis drenažo sistemomis ar iškastais grioviais, priskiriamas nusausintai žemei. Žemės sklypai, kuriuose įrengtos dirvožemio drėkinimo sistemos, priskiriami drėkinamai žemei. Į drėkinamos žemės plotą siurblių užimta žemė ir specialiai tam įrengti tvenkiniai neįskaitomi. Plotai, kuriuose įrengtos drėkinimo sistemos kartu su drenažu, priskiriami drėkinamai žemei

23. Apskaičiuojamas žemės plotas su melioracijos įrenginiais: nusausinta žemė; drėkinama žemė — duomenys nustatomi kadastrinių matavimų metu ir pagal Lietuvos žemių melioracinės būklės ir užmirkimo duomenų bazės Mel_DB10LT M1:10 000 duomenis;

24. žemės ūkio naudmenų kokybės įvertinimas, išreikštas našumo balu nustatomas tik žemės ūkio paskirties žemei. Skaičiavimams naudojami Žemės informacinės sistemos (toliau – ŽIS) arba “GeoMatininko” pateikiami duomenys;

25. Iš teritorijų planavimo dokumento, kuriuo suformuotas žemės sklypas, nustatoma pagrindinė žemės naudojimo paskirtis, būdas ir pobūdis ;

26. Vienam žemės sklypui gali būti nustatyti vienas ar daugiau žemės naudojimo būdų ir pobūdžių, jeigu tai numatyta teritorijų planavimo dokumente;

27. Iš teritorijų planavimo dokumento, kuriuo suformuotas žemės sklypas nustatomi žemės naudojimo specialiosios sąlygos ir saugomų teritorijų apsaugos reglamentai ;

28. Iš teritorijų planavimo dokumento, kuriuo suformuotas žemės sklypas, nustatomos į sklypą patenkančios saugomos teritorijos, kurioje yra kultūros paminklų ir kultūros vertybių, duomenys ;

29. žemės sklypo vertės nustatomos Vyriausybės nustatyta tvarka pagal kadastrinių matavimų metu nustatytus duomenis, o verčių nustatymo data laikoma žemės verčių apskaičiavimo formų užpildymo data. Nominali žemės vertė skaičiuojama tik Nekilnojamojo turto registre neįregistruotiems sklypams;

30. žemės sklypo ribų posūkio taškų koordinatų reikšmės valstybinėje koordinatų sistemoje nustatomos kadastrinių matavimų metu;

31. statinio buvimo vieta žemės sklype nustatoma kadastrinių matavimų metu, naudojant tik optinius, elektroninius teodolitus ir tacheometrus, išskyrus GPS, koordinuojant ne mažiau kaip dviejų kiekvieno žemės sklype esančio statinio kertes bei atliekant kitus statinio išorinio kontūro matavimus. Antžeminių inžinerinių statinių buvimo vieta žemės sklype nustatoma kadastrinių matavimų metu. Požeminių inžinerinių tinklų vieta žemės sklype nustatoma naudojantis požeminių inžinerinių tinklų geodezinių kontrolinių (išpildomųjų) nuotraukų ir ne seniau kaip 1 m sudarytų topografinių planų duomenimis;

32. adresas (gyvenamosios vietovės pavadinimas, gatvės pavadinimas ir pastato numeris) - imamas iš Adresų registro, jeigu žemės sklypas yra adreso objektas. Jeigu žemės sklypas nėra adreso objektas, naudojantis teritorijų planavimo dokumentu, kuriuo suformuotas žemės sklypas, nustatoma žemės sklypo buvimo vieta – apskrities pavadinimas, savivaldybės pavadinimas, gyvenamosios vietovės pavadinimas, jeigu yra — gatvė;

33. kiti teisės aktų nustatyti duomenys;

34. kiti, papildomi duomenys, kurių pageidauja užsakovas (pvz. naudojimosi žemės sklypu tvarka, kai sklypą valdo daugiau nei vienas asmuo).

35. Užsakovo pageidaujimų, papildomų duomenų nustatymas bei atlyginimas už papildomų duomenų nustatymą bei pateikimą privalo būti aptartas kadastrinių matavimų sutartyje.

36. Matavimai nebūtinai gali būti atliekami sklypo ribų parodymo-paženklinimo dieną.

37. Įtvirtintų riboženklų ir kitų koordinuojamų taškų padėtis vietovėje nustatoma stačiakampėmis koordinatėmis 1994 metų Lietuvos valstybinėje geodezinių koordinatų sistemoje (LKS-94).

1.MATAVIMO METODAI. ŽEMĖS SKLYPO RIBŲ IR SKLYPE ESANČIŲ OBJEKTŲ KOORDINAVIMAS. SITUACIJOS KARTOGRAFAVIMAS

1. Pagal žemės sklypo geografinę padėtį, atstumą nuo valstybinio geodezinio pagrindo punktų, žemės sklype esančią situaciją (augmeniją, žemės sklypo užstatymą), parenkami žemės sklypo ribų koordinavimo ir situacijos kartografavimo metodai.

2. Sklypo ribų posūkio taškų matavimai atliekami GPS prietaisais, planimetriniais ėjimais, linijinėmis kampinėmis sankirtomis, mikrotrianguliacija ir kitais matavimais, jeigu jų tikslumas atitinka šiuos reikalavimus:

3. Susiejant su geodezinio pagrindu GPS prietaisais nustatytas koordinačių reikšmės, koordinačių nustatymo valstybinio geodezinio pagrindo punktų atžvilgiu vidutinė kvadratinė klaida neturi viršyti 0,1 metro, kai susiejami žemės ūkio ir miškų ūkio paskirties žemės sklypai, sklypai kaimuose ir miesteliuose, ir 0,05 metro, kai susiejami žemės sklypai miestuose.

4. Pradiniais punktais pasirenkami GPS tinklų punktai. Tokie pat tikslumo reikalavimai taikomi ir susiejant kampinėmis ar linijinėmis sankirtomis, mikrotrianguliacija, kombinuotais tinklais.

5. Kai matuojami žemės sklypai, kurie ribojasi su anksčiau geodeziniais prietaisais valstybinėje koordinačių sistemoje išmatuotais žemės sklypais, bendrų riboženklių koordinačių skirtumas miestuose neturi būti didesnis kaip 0,1 metro, kitose teritorijose ne daugiau kaip 0,3 metro bei bendrų posūkio taškų koordinačių skirtumas neturi būti didesnis kaip 0,6 m prie vandens telkinių arba upės, griovio, kanalo viduryje. Kai matuojami žemės sklypai, kurie ribojasi su anksčiau geodeziniais prietaisais vietinėje ar sąlyginėje sistemoje išmatuotais žemės sklypais, riboženklius reikia atstatyti toje sistemoje kurioje buvo matuojamas žemės sklypas. Bendrų riboženklių koordinačių skirtumo leistinas paklaidas nustato kadastro tvarkytojas. Bendriems riboženkliams paliekamos tiek ankstesnių, tiek vėlesnių matavimų metu nustatytos koordinatės.

5. Sklype esančių situacijos, kartografavimui ir objektu bei riboženklių koordinavimui naudojami horizontaliosios teodolitinės, tacheometrinės nuotraukos metodai, globalinės padėties sistema (GPS) prisijungus prie LitPOS sistemos realaus laiko kinematinis (RTK) metodas, globalinės padėties sistema (GPS) statinis metodas. Susiejant kadastrinius matavimus GPS prietaisais su valstybinio geodezinio pagrindu, duomenis privaloma registruoti ne mažiau kaip iš 5 GPS palydovų, kurie randasi ne žemiau kaip 10 laipsnių, PDOP (padėties tikslumo mažėjimo rodiklio) reikšmė negali būti didesnė nei 3,0, ir prieš registruojant RTK (realaus laiko kinematika) režime turi būti FIXED sprendimas, o STATIK (statiniame) režime matavimo laikas ne trumpesnis kaip 1 val. Matininkas matavimus vykdydamas GPS prietaisais privalo vykdyti prietaisų gamintojų rekomendacijas, atsižvelgdamas į vietovės ir meteorologines sąlygas ir palydovų skaičių, bei matavimų užstatytoje teritorijoje specifiką (t. y. naudojami prietaisai turi užtikrinti gaunamų matavimo rezultatų tikslumą).

6. Plano mastelis M parenkamas priklausomai nuo sklypo užimamos teritorijos dydžio arba pagal užsakovo pageidavimą, aptartą sutartyje.

7. Lauko darbus sudaro vietovės apžiūrėjimas, nuotraukos pagrindo taškų parinkimas, teodolitiniai ėjimai bei jų susiejimas su valstybiniais tinklais ir punktais, riboženklių ir statinių koordinavimas, situacijos ir žemės naudmenų kartografavimas.

8. Kameralinius darbus sudaro matavimų medžiagos apdorojimas, gautų rezultatų analizė, plano ir kitų kadastro duomenų bylos dokumentų parengimas.

9. Jeigu žemės sklypo ribos netikslinamos (neatstatomos), kadastrinių matavimų metu vietovėje kartografuojamos tik pasikeitusios faktinės žemės naudmenos, papildoma pagal šiuos reikalavimus jau parengta kadastro duomenų byla

10. Atliekant sodininkų sodų žemės sklypų matavimus, būtinai atliekami ir visos, su stabiliais vietovės objektais sutampančios, teritorijos, kurioje yra matuojamas sklypas, kontrolinius matavimus. Kontroliniai matavimai užtikrina, kad matuojamo žemės sklypo ribos nėra pasislinkę kitų žemės sklypų

atžvilgiu (kad nepažeidžiamos gretimų sklypų savininkų daiktinės teisės) ir atliekami išmatuojant bendrus ir toje linijoje esančių žemės sklypų linijų ilgius. Gauti duomenys turi turimos kartografinės medžiagos tikslumo ribose atitikti sodininkų bendrijos generaliniame plane nurodytus linijų ilgius.

11. Esant didesniems nei turimos kartografinės medžiagos tikslumo neatitikimams, matininkas, pasinaudodamas surinkta matavimams reikalinga pradine medžiaga, situacija vietovėje bei matavimų rezultatais, privalo nustatyti neatitikimų priežastį. Nustačius kitokį, nei numatyta sodininkų bendrijos generaliniame plane, žemės naudojimą, matininkas raštu informuoja sodininkų bendriją bei teritorinį žemėtvarkos skyrių, konstatuodamas nustatytą situaciją ir informuodamas, kad šiuo atveju galimi du problemos sprendimo būdai:

11.1. keisti vietovėje ne pagal teritorijų planavimo dokumentą naudojamų sklypų ribas taip kaip numatyta sodininkų bendrijos generaliniame plane.

11.2. rengti žemės sklypų formavimo pertvarkymo projektą pagal naudojamas sklypų ribas ir įteisinti esamą padėtį.

11.3. Kontrolei vietovėje būtina patikrinti ar matuojamo žemės sklypo padėtis nėra pasislinkusi aplinkinės sodininkų bendrijos ribos atžvilgiu.

12. Išmatuojamos žemės sklypo ribos, nustatomi kiti žemės sklypo ribų posūkio taškai ir ne mažiau kaip trys kiekviename sklype esančio pastato, išskyrus laikino pastato, kertės, užtikrinant, kad pagal statinio matavimus būtų galima nustatyti jo išorinį kontūrą.

13. Vietovėje kadastrinių matavimų metu kartografuojamos situacijos elementai, reikalingi žemės sklypo planui parengti ir žemės sklypo kadastro duomenų formai užpildyti, t. y. faktinės žemės naudmenos:

13.1. užstatytos teritorijos ribos (pastatų, kiemų, aikštelių užimta žemė, kita tiesioginiam statinių eksploatavimui naudojama žemė);

13.2. transporto inžineriniai statiniai (susisiekimo komunikacijos), kiti keliai (nesuformuoti kaip statiniai);

13.3. vandens telkinių ribos ir hidrografinis tinklas;

13.4. miško kontūrai, ariamosios žemės, sodų, pievų ir natūralių ganyklų, kitos žemės, kurią sudaro medžių ir krūmų želdiniai, pelkių kontūrai;

13.5. pažeista žemė – eksploatuojamų ir išeksploatuotų naudingųjų iškasenų karjerų, durpynų ir sąvartynų plotai;

14. Kartografuojami objektai, kuriems nustatytos specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, kiti žemės naudojimo apribojimai, apskaičiuojami šių teritorijų plotai.

15. Inžineriniai tinklai kartografuojami, jeigu jie nepažymėti stambaus mastelio topografiniuose planuose. Sudarant žemės sklypo planą, jame turi būti daromas įrašas apie tai, kokia medžiaga panaudota žymint inžinerinius tinklus;

16. Vietovėje turi būti 0.01 metro tikslumu išmatuoti atstumai nuo ne mažiau kaip vieno riboženkliai iki koordinuotų pastato kerčių, bei nustatyti visų pastato sienų ilgiai. Išmatuojami žemės naudmenų ir kitų situacijos elementų kontūrai kartografavimo metu arba nustatomi pagal matininko surinktą pradinę medžiagą.

17. Koordinuojami ir plane pažymimi statiniai ir objektai, kuriems nustatyti servitutai.

18. Nustatomi ir koordinuojami žemės sklype esantys servitutai.

2. ŽEMĖS SKLYPO RIBŲ MATAVIMAS IR BENDRO PLOTO SKAIČIAVIMAS

1. Atliekant žemės sklypų ribų kadastrinius matavimus būtina ne mažiau nei du žemės sklypo riboženkliai susieti su valstybiniu geodeziniu pagrindu, parengti susiejimo su valstybiniu geodeziniu

pagrindu schema, o tais atvejais, kai jungiamasi prie LitPOS, fiksuoti prisijungimo prie LitPOS laiką bei matavimų sesijos laiką, kurį būtina nurodyti kitoje plano pusėje).

2. koordinuojamų taškų koordinatų reikšmės apskaičiuojamos 0,01 metro tikslumu. Jeigu susiejimo su valstybiniu geodeziniu pagrindu ar su šia sistema susietomis vietinėmis koordinatų sistemomis tinklas išlyginamas ir koordinatės skaičiuojamos valstybinėje koordinatų sistemoje, linijų ilgiam įvedama pataisa dėl projekcijos;

9. susiejimą atliekant planimetriniais ėjimais, žemės ūkio paskirties ir miškų ūkio paskirties žemės sklypams neurbanizuotose/neurbanizuojamose kaimo vietovėse, maksimalus susiejamojo ėjimo ilgis – 5 km. Tikslumo charakteristikos priklauso nuo susiejamojo ėjimo ilgio:

Ėjimo ilgis (km)	$f_{\beta 1}$	1/N
Iki 3	$1'\sqrt{n}$	1/3500
3-5	$30''\sqrt{n}$	1/4500

10. matuojant kitos paskirties žemės sklypus urbanizuotose/urbanizuojamose kaimo vietovėje, maksimalus susiejamojo ėjimo ilgis – 1600 m, leidžiamas kampų nesąryšis $f_{\beta 1}$ ne didesnis kaip $30''\sqrt{n}$, o ėjimo santykinė ribinė paklaida 1/N – ne didesnė kaip 1/4000;

11. matuojant žemės sklypus miestų gyvenamosiose vietovėse, maksimalus susiejamojo ėjimo ilgis – 800 m, leidžiamas kampų nesąryšis $f_{\beta 1}$ – ne didesnis kaip $30''\sqrt{n}$, o ėjimo santykinė ribinė paklaida 1/N – ne didesnė kaip 1/4000 (n – kampų skaičius ėjime);

12. susiejimas atliekamas ne mažiau kaip nuo dviejų valstybinio pagrindo punktų, o jei naudojamas matavimas be pradinių krypčių (koordinatinis) – ne mažiau kaip nuo trijų. Kabantys ėjimai neleidžiami;

13. kai su geodeziniu pagrindu susiejamas daugiau nei vienas žemės sklypas, atliekamas bendras matavimo duomenų išlyginimas;

14. Atliekant žemės sklypų kadastrinius matavimus nustatomos koordinatės valstybinėje koordinatų sistemoje:

14.1. žemės sklypo riboženkliams;

14.2. žemės sklypų ribos posūkio taškams, kurie sutampa su dirbtiniais arba natūraliais vietovės objektais (keliu, medžių eile, gyvatvore, tvora, grioviu ir t. t.) arba eina palei vandens telkinius (marias, ežerus, tvenkinius, upes, upelius, melioracijos griovius);

14.3. žemės sklype esantiems statiniams (koordinuojama ne mažiau kaip trijų kiekvieno pastato (išskyrus laikinus) kerčių;

15. Atliekant žemės sklypų kadastrinius matavimus uždaru poligону, atitinkančiu žemės sklypo perimetrą, leistinas kampų nesąryšis $1'\sqrt{n}$, poligono santykinė paklaida ne didesnė kaip $1/N \leq 1/3500$.

16. Žemės sklypų ribų matavimo tikslumas turi užtikrinti ploto nustatymo tikslumą $m_p/P=1/1000$.

17. Žemės sklypai, kurių plotas yra 0.2 ha arba mažesnis, leidžiama ploto vidutinė kvadratinė paklaida iki 2 m². Jei šie žemės sklypai matuojami uždaru poligону, atitinkančiu žemės sklypo perimetrą, leistinas kampų nesąryšis $1'\sqrt{n}$, o santykinė ribinė poligono paklaida ne didesnė kaip $1/N \leq 1/2500$.

18. Miestuose ir urbanizuotose/urbanizuojamose teritorijose kaimo vietovėje, kur ribų posūkio taškų negalima išmatuoti tiesioginiais matavimais, juos galima matuoti poliniu būdu, kartu atliekant ir kontrolinius linijų matavimus tarp gretimų riboženklių. Skirtumas tarp išmatuoto linijos ilgio ir apskaičiuoto iš poliniu būdu nustatytų koordinatų linijos ilgio neturi būti didesnis kaip 5 cm.

19. Jei sklypai matuojami poliniu būdu, su kontroliniais matavimais, būtina išlyginti ir įvertinti kiekvieno ribos posūkio taško vidutinę kvadratinę paklaidą. Šios paklaidos neturi viršyti 4 cm.

Įvykdžius šias sąlygas, užtikrinamas ploto nustatymo santykinis tikslumas $\frac{m_p}{P} = \frac{1}{1000}$.

20. Žemės sklypo ribų kadastriniai matavimai apdorojami atskirai nuo susiejamųjų matavimų, pradiniais taškais laikant riboženklius, koordinuotus susiejimo metu, tuo atveju, kai matavimai atlikti nevienodu tikslumu.

21. Jeigu tinklas išlyginamas ir koordinatės skaičiuojamos LKS-94 koordinatinių sistemoje, linijų ilgiams įvedama pataisa dėl projekcijos.

22. Įvertinama ploto nustatymo vidutinė kvadratinė paklaida. Ji apskaičiuojama pagal formulę:

$$m_p^2 = \frac{1}{8} \sum_{i=1}^n \left\{ (x_{i-1} - x_{i+1})^2 + (y_{i+1} - y_{i-1})^2 \right\} m_i^2$$

kur:

n – ribos posūkio taškų skaičius sklype;

m_i – taško padėties vidutinė kvadratinė paklaida;

x_i, y_i – ribos posūkio taško koordinatinių reikšmės;

23. Atlikus žemės sklypo ribų kadastrinius matavimus apskaičiuojamas bendras žemės sklypo plotas. Bendras žemės sklypo plotas (P) apskaičiuojamas pagal formulę:

$$P = \frac{1}{2} \sum_{i=1}^n (x_{i-1} - x_{i+1}) \times y_i = \frac{1}{2} \sum_{i=1}^n (y_{i+1} - y_{i-1}) \times x_i ;$$

kur:

n – sklypo ribos posūkio taškų skaičius;

x, y – ribos posūkio taško koordinatinių reikšmės LKS-94 koordinatinių sistemoje.

3. KITŲ ŽEMĖS SKLYPŲ KADASTRO DUOMENŲ NUSTATYMAS

1. Naudojimosi žemės sklypu, valdomu bendrosios dalinės nuosavybės teise, tvarkos sudarymas yra papildomas darbas ir atliekamas tik sutartyje sutarus šio darbo atlikimo sąlygas ir atlyginimą.

2. Naudojimosi tvarka sudaroma atsižvelgiant į sklypo savininkų pageidavimus, į sklype esančių statinių daiktines teises, į kitus savininkų tarpusavio susitarimus.

3. Matininkas parengia naudojimosi žemės sklypu projektą, kurį pateikia visiems sklypo savininkams/naudotojams ir parodo jiems sklypo dalių ribas vietovėje.

4. Savininkai/naudotojai pastabas matininkui gali pateikti per 5 dienas nuo naudojimosi tvarkos projekto pateikimo.

5. Gautas pastabas matininkas įvertina.

6. Priėmęs sprendimą, kad pateiktos pastabos nepagrįstos ir todėl netenkintinos, matininkas projektą pateikia užsakiusiam asmeniui.

7. Priėmęs sprendimą, kad pateiktos pastabos pagrįstos ir todėl tenkintinos, matininkas projektą patikslina ta pačia tvarka kaip ir parengė.

4. ŽEMĖS SKLYPŲ PLANŲ PARENGIMAS

1. Pagal lauke atliktų matavimų apdorotus rezultatus sudaromas ir parengiamas žemės sklypo planas. Žemės sklypų planai kompiuterinėmis priemonėmis (spausdintine ir skaitmenine formomis) sudaromi valstybinėje koordinacinių sistemoje. Taikomų šriftų rūšys, jų dydžiai, išmatavimai lentelių, jų išsidėstymas plane, nurodyti Techninių reikalavimų 10 priede.

2. Žemės sklypų planai sudaromi šiuose Techniniuose reikalavimuose nustatyta tvarka:

2.1. planas pateikiamas abiejose lapo pusėse: vienoje pusėje braižomas planas, kitoje užpildomas koordinacinių žiniaraštis, surašomi žemės sklypui nustatyti tarnaujantys servitutai bei specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos ir apribojimai;

2.2. lapo, kuriame braižomas planas, dešinėje dalyje lentelėse įrašoma: žemės sklypo adresas, žemės sklypo kadastro numeris, gretimų žemės sklypų adresai arba žemės sklypų kadastro numeriai, jeigu sklypas priklauso keliems asmenims ir užsakovas to pageidauja — žinios apie bendrą žemės sklypo naudojimą, įmonės, atlikusios kadastrinius matavimus, antspaudas ir rekvizitai.

2.3. kairiajame viršutiniame lapo kampe lentelėje po užrašu „Žemės sklypo išdėstymo schema“ braižoma žemės sklypo išdėstymo schema (smulkaus mastelio, parodant žemės sklypo vietą kelių, gatvių, hidrografijos elementų ar kitų objektų atžvilgiu).

2.4. pavadinimas išdėstomas plano viršutinėje dalyje laisvai tarp žemės sklypo išdėstymo schemas ir lentelių. Žemės sklypo pavadinimo paskutinės eilutės apačia turi būti ne žemiau, kaip žemės sklypo vietos schemas apatinis rėmelis. Pavadinime didžiosiomis raidėmis rašoma: „ŽEMĖS SKLYPO PLANAS M1: “. Įrašomas plano sudarymo mastelio vardiklis. Po šiuo užrašu privalomas įrašas „Sklypo plotas m²“. Čia įrašomas žemės sklypo plotas kv. m. tikslumu. Pavadinimas turi būti vienodas abiejose lapo pusėse;

3. Žemės sklypo plane:

3.1. Išbraižomi žemės sklypo ribos posūkio taškai, kurie skaitmenimis numeruojami eilės tvarka laikrodžio rodyklės kryptimi.

3.2. Žemės sklypo ribos posūkio taškai sujungiami 0.2 mm pločio linijomis. Žemės sklypo ribos tarp posūkio taškų linijos ilgis 0.01 m tikslumu rašomas skaitmenimis lygiagrečiai žemės sklypo ribos linijos ilgiui.

3.2. Tais atvejais, kai žemės sklypas ribojasi su valstybiniu vandens telkiniu, rašomas vandens telkinio pavadinimas ir rūšis (ežeras, upė ar kt.). Jeigu gretimybėje yra valstybinis miškas, rašomas jo pavadinimas, o jeigu geležinkelis arba kelias — rašomas jo pavadinimas ir numeris. Jeigu gretimybėje yra teritorijų planavimo dokumente nesuprojektuota valstybinės žemės teritorija, rašoma „Valstybinė žemė“.

3.3. Vadovaujantis Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos generalinio direktoriaus 2007 m. sausio 4 d. įsakymu Nr. 1P-1 patvirtintame geodezijos ir kartografijos techninių reikalavimų reglamente GKTR 2.19.01.:2007 Mastelio 1:10 000 specialiųjų žemės naudojimo sąlygų duomenų bazės SŽNS_DB10LT specifikacija nurodytais sutartiniais ženklais, pagal žemės naudmenų ir situacijos elementų kartografavimo duomenis bei panaudotą Techninių reikalavimų skyriuje Naudotina medžiaga ir jos surinkimas 2 punkte nurodytą medžiagą, pažymimos kartografuotų faktinių žemės naudmenų ribos ir kiti situacijos žemės sklype elementai. Nekilnojamieji daiktai ir saugomos teritorijos, dėl kurių žemės sklypui taikomos specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, kiti žemės naudojimo apribojimai, taip pat žemės servitutai pažymimi pagal GKTR 2.19.01.:2007 nustatytus sutartinius ženklus.

3.4. lentelės pildomos taip:

3.4.1. 1-oje lentelėje įrašomas žemės sklypo kadastro numeris. Šioje lentelėje esantį sklypo kadastro vietovės ir kadastro bloko Nr. įrašo matininkas, o sklypo Nr. kadastro bloke įrašo kadastro tvarkytojas žemės sklypo registravimo metu. Pirmosios eilutės antroje skiltyje po žodžio „vietovė“ įrašomas kadastro vietovės pavadinimas žodžiu. Antrojoje eilutėje pirmose keturiose skiltyse įrašomas kadastro vietovės numeris, kitose keturiose – bloko numeris, paskutinėse keturiose – žemės sklypo numeris;

3.4.1. 2-oje lentelėje nurodomas žemės sklypo adresas iš Lietuvos Respublikos Adresų registro, jei sklypas yra adreso objektas. Jei sklypas ne adreso objektas — nurodomas numeris iš detalaus plano, žemėtvarkos projekto, ar kito specialiojo plano, kuriame suformuoti žemės sklypai, pagal pozicijas, pateiktas plano formoje. Jeigu įrašas nereikalingas, eilutė paliekama tuščia.

3.4.2. 3-oje lentelėje skiltyje „Gretimybė“ nurodomi žemės sklypo ribos posūkio taškų numeriai, nuo kurio iki kurio riboženklis ar žemės sklypo ribos posūkio taško yra gretimas žemės sklypas laikrodžio rodyklės kryptimi. Skiltyje „Gretimo žemės sklypo kadastro numeris“ kiekvienos gretimybės eilutėje nurodomas gretimo žemės sklypo kadastro numeris (jeigu gretimas žemės sklypas neregistruotas – adresas arba numeris iš detalaus plano, žemėtvarkos projekto, ar kito specialiojo plano, kuriame suformuoti žemės sklypai). Jeigu gretimybėje yra valstybinis vandens telkinys, rašomas vandens telkinio pavadinimas ir rūšis (ežeras, upė ar kt.). Jeigu gretimybėje yra valstybinis miškas, rašomas jo pavadinimas, o jeigu geležinkelis arba kelias - rašomas jo pavadinimas ir numeris. Jeigu gretimybėje yra teritorijų planavimo dokumente nesuprojektuota valstybinės žemės teritorija, rašoma „Valstybinė žemė“. Šioje lentelėje eilučių skaičius priklauso nuo gretimybių skaičiaus.

3.4.3. 4-ta lentelė pildoma bendraturčiams pageidaujant nustatyti naudojimosi žemės sklypu tvarką. Skiltyje „ind.“ nurodomi žemės sklypo dalių indeksai – raidės arba skaičiai, kuriais pažymėtos žemės sklypo dalys žemės sklypo plane. Toje pačioje eilutėje įrašomas žemės sklypo dalies plotas kvadratiniais metrais. Priklausomai nuo to, ar žemė privati (privatizuojama), ar valstybinė ((nuomojama (numatoma nuomoti) arba kitais teisiniais pagrindais naudojama valstybinė žemė)), pildomos skiltys „privati“ arba „valstybinė“. Eilučių skaičius lentelėje priklauso nuo bendraturčių skaičiaus ir nuo žemės sklypo dalių skaičiaus. Jeigu lentelė nepildoma, ji žemės sklypo plane nebraižoma;

3.4.4.5-oje lentelėje nurodoma matininko rekvizitai:

3.4.4.1 viršutinėje lentelės dalyje kairėje pusėje nurodomas juridinio asmens prekės ženklas (jei yra), viduryje – juridinio asmens pavadinimas;

3.4.4.2. apatinėje dalyje – juridinio asmens vadovo ar jo įgalioto atstovo pareigos, parašas, vardas, pavardė, pasirašymo data. Antroje eilutėje – matavimus vykdžiusio matininko parašas, vardas, pavardė, kvalifikacijos pažymėjimo numeris ir pasirašymo data. Dešinėje lentelės pusėje dedamas juridinio asmens antspaudas;

3.4.5. Žemės sklypo plano kairėje apatinėje dalyje daromas įrašas apie tai, iš kokios medžiagos perkelta informacija apie požeminius inžinerinius tinklus, nurodoma kokie ir iš kokių šaltinių panaudoti erdviniai duomenys rengiant žemės sklypo planą.

3.4.6. kitoje plano pusėje sudaromas koordinačių žiniaraštis. Koordinačių žiniaraštis išdėstomas kairėje lapo dalyje. Viršutinėje kairėje lapo dalyje pakartojamas plano pavadinimas, laikantis 2.4 punkte nurodytų reikalavimų. Žemiau daromas įrašas „Žemės sklypo kadastro Nr.“ ir braižoma dvylikos langelių eilutė žemės sklypo kadastro numeriui įrašyti;

3.4.7. žemiau rašomas pavadinimas „KOORDINAČIŲ ŽINIARAŠTIS“, po kuriuo braižoma pirma lentelė. Pirmos lentelės pirmoje eilutėje įrašomas koordinačių sistemos pavadinimas;

3.4.8. pirmoje koordinačių žiniaraščio skiltyje rašomi žemės sklypo ribos posūkio taškų numeriai, iš eilės. Šiems taškams antroje skiltyje suteikiamas kodas „R“. Trečioje ir ketvirtoje skiltyse surašomos x ir y koordinačių reikšmės 0.01 m tikslumu. Baigus rašyti ribų posūkių taškus, pirmoje skiltyje surašomi koordinuotų pastatų kerčių numeriai, o antroje kodas „NK“. Jeigu pastato kertė sutampa su ribos posūkio tašku, tokiam taškui suteikiamas kodas „R“ ir jis rašomas su kitais žemės sklypo ribos posūkių taškais. Jei sklypui yra nustatytas servitas (-ai), pirmoje skiltyje surašomi koordinuotų servituto posūkio taškų numeriai, antroje kodas „S“. Jeigu servituto posūkio taškas sutampa su ribos posūkio tašku, tokiam taškui suteikiamas kodas „R“ ir jis rašomas su kitais žemės sklypo ribos posūkių taškais. Trečioje ir ketvirtoje skiltyse surašomos koordinuotų pastatų kerčių x ir y koordinačių reikšmės 0.01 m tikslumu. Apatinėje koordinačių žiniaraščio dalyje įrašoma informacija apie naudotus geodezinio pagrindo punktus, jei matavimai buvo atlikti ne GPS prietaisais. Antroje skiltyje įrašomi

naudotų geodezinio pagrindo punktų kodai (numeriai ar pavadinimai). Trečioje ir ketvirtoje skiltyse surašomos x ir y koordinatų reikšmės 0,01 m tikslumu. Kai matavimai vykdomi prisijungiant prie LitPOS, koordinatų žiniaraščio apačioje nurodoma GPS prietaisais koordinuotų žemės sklypo ribos posūkio taškų numeriai ir prisijungimo LitPOS ir matavimų sesijos laikas;

3.4.12. antroje lentelėje viršutinėje dalyje, pirmoje skiltyje nurodomos žemės sklypo x ir y centro koordinatės valstybinėje koordinatų sistemoje, antroje skiltyje nurodoma planšetės nomenklatūra. Paskutinėje eilutėje turi būti planą parengusio matininko parašas, vardas, pavardė, kvalifikacijos pažymėjimo numeris ir pasirašymo data.

3.4.13. lapo apačioje nurodomas išrašas „Ištrauka iš Lietuvos Respublikos Administracinių teisės pažeidimų kodekso“, nurodant 47 straipsnį: “Pastovių žemėnaudos riboženklių sunaikinimas arba gadinimas - užtraukia baudą nuo dviejų šimtų penkiasdešimties iki penkių šimtų litų”. Tais atvejais, kai žemės sklype yra įrengtas geodezinio pagrindo punktas, papildomai nurodomas Administracinių teisės pažeidimų kodekso 48 straipsnis: “Geodezinio pagrindo punkto bei markšeiderystės ženklų sunaikinimas arba gadinimas – užtraukia baudą nuo penkių šimtų iki vieno tūkstančio litų”;

3.4.14. dešinėje kitos plano pusės pirmoje dalyje braižoma trečia lentelė, kurioje surašomos specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos ar kiti žemės naudojimo apribojimai bei nurodomi jų plotai. Pirmos eilutės pirmoje skiltyje arabiškais skaičiais rašomas nustatytų specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų ar kitų žemės naudojimo apribojimų eilės numeris. Pirmos eilutės antroje skiltyje arabiškais skaičiais rašomas specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų ar kitų žemės naudojimo apribojimų Nr. pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992-05-12 nutarime Nr. 343 “Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo” (Žin., 1992, Nr. 22-652) įvardintas apribojimų rūšis, trečioje skiltyje rašomas pagal tą patį teisės aktą nustatytas specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų ar kitų žemės naudojimo apribojimų pavadinimas, o ketvirtoje skiltyje rašomas specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų ar kitų žemės naudojimo apribojimų užimamas žemės plotas kv. m. tikslumu. Lentelė nebraižoma, jeigu specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos ar kiti žemės naudojimo apribojimai nenustatomi. Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų ar kitų žemės naudojimo apribojimų duomenys nustatomi iš Techninių reikalavimų skyriuje Naudotina medžiaga ir jos surinkimas 2 punkte nurodytų dokumentų, bei naudojant žemės sklypo ribų matavimo ir žemės naudmenų ir kitų situacijos elementų kartografavimo duomenis. Tais atvejais, kai specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų ar kitų žemės naudojimo apribojimų ribos yra koordinuojamos geodeziniais prietaisais vietovėje, o jų plotai apskaičiuojami iš gautų koordinatų reikšmių ir gauti rezultatai skiriasi nuo atitinkamų kadastrų ir registrų duomenų, matininkas parengtą planą skaitmeninėje formoje siunčia atitinkamai institucijai elektroniniu paštu (per virtualų adresą), kuri pagal gautus tikslesnius duomenis patikslina tvarkomo kadastro ar registro duomenis.

3.4.15. antroje dešinės kitos plano pusės dalyje braižoma ketvirta lentelė, kurioje surašomi žemės sklype esantys servitutai. Pirmos eilutės pirmoje skiltyje arabiškais skaičiais rašomas eilės numeris. Pirmos eilutės antroje skiltyje arabiškais skaičiais — servituto kodas, trečioje skiltyje — servituto teisės, ketvirtoje skiltyje — servituto pažymėjimo plane simbolis ir penktoje skiltyje — servituto užimamas plotas, kv. m. tikslumu. Lentelė nebraižoma, jeigu servitutai nenustatomi.

4. Žemės sklypo planas turi būti suderintas su:

4.1. Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos jei sklypas yra pasienio zonoje; 4.2. institucija, atsakinga už saugomas teritorijas, jei žemės sklypas ar jo dalis patenka į saugomas teritorijas;

4.3. Nacionalinės žemės tarnybos teritoriniu skyriumi, išskyrus Kadastro nuostatų 65 punkte nustatytais atvejais;

4.4. Kadastro tvarkytoju Kadastro nuostatų 65¹ punkte nustatytais atvejais.

4.5. Jeigu žemės sklypui yra taikomos specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, kiti žemės naudojimo apribojimai, ir šios informacijos nėra galimybės išdėstyti žemės sklypo plane taip, kad būtų aiškiai išskiriami kiti plano elementai, rengiama apsaugos zonų schema.

5. ŽEMĖS SKLYPO KADASTRO DUOMENŲ FORMOS PILDYMAS

1. Matavimus atlikęs asmuo, parengęs žemės sklypo planą, naudodamasis Techninių reikalavimų Naudotina medžiaga ir jos surinkimas skyriaus 2 punkte nurodyta medžiaga, žemės sklypų ribų matavimo ir žemės naudmenų kartografavimo duomenimis, užpildo žemės sklypo kadastro duomenų formą pagal Techninių reikalavimų 8 priedą.

2. Nekilnojamojo turto registre neįregistruotiems sklypams apskaičiuojama žemės sklypo vertė pagal Žemės įvertinimo metodiką, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. vasario 24 d. nutarimu Nr. 205 (Žin., 1999, Nr. [21-597](#); 2002, Nr. [102-4574](#)).

3. Visais atvejais apskaičiuojama žemės sklypo vidutinė rinkos vertė pagal žemės verčių žemėlapius, parengtus Žemės verčių žemėlapių sudarymo taisyklių, patvirtintų žemės ūkio ministro 2002 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 515 (Žin., 2003, Nr. [5-221](#)), nustatyta tvarka;

4. Pagal Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro tvarkytojo pateiktus duomenis apskaičiuojama žemės sklype esančių miško medynų vidutinė rinkos vertė.

5. Žemės sklypo kadastro duomenų forma pildoma taip

5.1. viršuje įrašomas duomenis nustačiusios įmonės pavadinimas;

5.2. po žemės sklypo kadastro duomenų formos pavadinimu nurodoma žemės sklypo kadastro duomenų formos sudarymo data ir vieta;

5.3. pirmoje lentelėje rašomas kadastro vietovės, kurioje yra matuojamas žemės sklypas, pavadinimas, kadastro vietovės, bloko ir žemės sklypo numeriai;

5.4. antroje lentelėje rašomas žemės sklypo adresas, t. y. gatvė bei namo numeris, kaimas (miestelis), seniūnija, miestas (rajonas) ir apskritis pagal Lietuvos Respublikos Adresų registro duomenis, jei sklypas adreso objektas arba iš teritorijų planavimo dokumento, kuriame suformuotas žemės sklypas, jei sklypas ne adreso objektas;

5.5. trečioje lentelėje pirmoje eilutėje rašoma kadastro duomenų nustatymo (t. y. formos parengimo) data, antroje - žemės sklypo paženklinimo data, trečioje matuojamo žemės sklypo žemės naudojimo paskirtis, ketvirtoje - žemės sklypo naudojimo būdas, penktoje - žemės sklypo naudojimo pobūdis, šeštoje - žemės sklypą suformavusį teritorijų planavimo dokumentą patvirtinusio data, septintoje - šio dokumento tipas, septintoje - šio dokumento numeris;

5.6. duomenų apie žemės naudmenų kiekybines charakteristikas ir vertę pirmoje lentelėje pirmoje eilutėje nurodomas bendras žemės sklypo plotas, antroje eilutėje - žemės ūkio naudmenų našumo balas, nustatomas tik žemės ūkio paskirties žemei. Kitų paskirčių žemei našumo balas nenustatomas ir neįrašomas;

5.7. duomenų apie žemės naudmenų kiekybines charakteristikas ir vertę antroje lentelėje užpildoma žemės sklypo žemės naudmenų eksplikacija nurodant bendrą žemės ūkio naudmenų plotą, bei ariamos žemės, sodų, pievų ir natūralių ganyklų plotus, o taip pat miško žemės, kelių, užstatytos teritorijos, žemės, užimtos vandens telkiniais bei kitos žemės (medžių ir krūmų želdinių, pelkių, pažeistos žemės ir kitos nenaudojamos žemės) plotus, bei drėkinamos ir nusausintos žemės plotus. Naudmenų plotai apskaitomi pagal šių Techninių reikalavimų skyriuje Žemės sklypų kadastro duomenų nustatymas 6-22 punktuose nustatytą tvarką;

5.8. Duomenys apie žemės naudmenų bei nusausintos ir drėkinamos žemės plotus rašomi vieno ha. tikslumu.

5.10. Nusausintos ir drėkinamos žemės bei žemės ūkio naudmenų našumo balas - naudojant žemės sklypų ribų matavimo ir Techninių reikalavimų skyriuje Naudotina medžiaga ir jos surinkimas 2 punkte nurodytus duomenis;

5.11. trečioje duomenų apie žemės naudmenų kiekybines charakteristikas ir vertę lentelėje įrašoma žemės sklypo vidutinė rinkos vertė Lt, nustatyta pagal žemės verčių žemėlapius, parengtus Žemės verčių žemėlapių sudarymo taisyklių, patvirtintų Žemės ūkio ministro 2002-12-23 įsakymu Nr.

515 „Dėl žemės verčių žemėlapių sudarymo taisyklių patvirtinimo” (Žin., 2003, Nr.5-221), nustatyta tvarka ir vertės nustatymo data.

5.12. ketvirtoje duomenų apie žemės naudmenų kiekybines charakteristikas ir vertę lentelėje įrašoma žemės sklypo vertė Lt, nustatyta vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. vasario 24 d. nutarimu Nr. 205 „Dėl žemės įvertinimo tvarkos” (Žin., 1999, Nr. 21-597; 2002, Nr. 102-4574); Ši vertė skaičiuojama tik Nekilnojamojo turto registre neįregistruotiems sklypams;

5.13. žemės sklypo vertės nustatymo lentelės pirmoje skiltyje rašoma žemės sklypo vertės nustatymo data.

5.14. Antroje skiltyje rašoma bendra žemės sklypo vertė Lt, kurią sudaro trečioje (be miško žemės ir medynų) ir ketvirtoje (miško žemė ir medynai) skiltyse paskaičiuotų verčių suma.

5.15. Paskutinėje šios lentelės skiltyje rašoma medynų vertė (be miško žemės vertės);

5.16. lentelės „Duomenys apie žemės naudojimo apribojimus“ pirmoje skiltyje rašomas eilės numeris.

5.17. Antroje skiltyje rašomas specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos ar kito žemės naudojimo apribojimo kodas (arabiškais skaičiais), o trečioje skiltyje - specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos ar kito žemės naudojimo apribojimo pavadinimas.

5.18. Paskutinėje skiltyje rašomas apskaičiuotas žemės plotas (m^2), kuriame taikoma specialioji žemės ir miško naudojimo sąlyga ar kitas žemės naudojimo apribojimas.

5.19. Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų ar kitų žemės naudojimo apribojimų plotai apskaičiuojami ir įrašomi naudojant žemės sklypų ribų matavimo, žemės naudmenų kartografavimo duomenis ir Techninių reikalavimų skyriuje Naudotina medžiaga ir jos surinkimas 2 punkte nurodytus duomenis;

5.20. lentelės „Duomenys apie žemės sklype esančius statinius“ pirmoje skiltyje rašomas eilės numeris.

5.21. Antroje lentelės skiltyje rašomas statinio pavadinimas, o trečioje skiltyje nurodomas statinio žymėjimo plane.

5.23. Ketvirtoje skiltyje rašomas statinio unikalus numeris

5.24. Kai statinys neregistruotas Nekilnojamojo turto registre, ketvirtoje šios lentelės skiltyje rašoma „Statinys neregistruotas”, o kitos grafos užpildomos taip pat, kaip tais atvejais, kai statinys registruotas.

5.25. lentelės „Duomenys apie statinių savininkus, jei jie nesutampa su žemės sklypo savininku/ais“ pirmoje skiltyje rašomas eilės numeris, antroje – juridinio asmens pavadinimas ir/arba fizinio asmens vardas, pavardė, trečioje – juridinio asmens kodas ir/arba fizinio asmens gimimo data, ketvirtoje - statinio pavadinimas, penktoje - statinio žymėjimo plane atributai, šeštoje - statinio unikalus numeris, jei toks yra.

5.26. Duomenys apie statinius įrašomi naudojant Techninių reikalavimų skyriuje Naudotina medžiaga ir jos surinkimas 2 punkte nurodytus duomenis;

5.27. Žemės sklypo kadastro duomenų formos pabaigoje nurodoma matininko, užpildžiusio kadastro duomenų formą, pareigos, parašas, vardas, pavardė ir matininko kvalifikacijos pažymėjimo numeris.

6. suformuojama žemės sklypo kadastrinių matavimų byla.

III. ŽEMĖS SKLYPŲ KADASTRO DUOMENŲ TIKSLINIMAS

1. Patikslinami Nekilnojamojo turto registre įregistruoto žemės sklypo kadastro duomenys, t. y. pokyčiai žemės sklypo viduje (žemės naudmenų pasikeitimai ar pasikeitimai dėl pastatytų naujų ar rekonstruotų statinių ir panašiai).

2. Jeigu žemės sklypo ribos netikslinamos (neatstatomos), kadastrinių matavimų metu vietovėje kartografuojamos tik pasikeitusios faktinės žemės naudmenos, papildoma pagal šiuos reikalavimus jau parengta kadastro duomenų byla

3. Žemės sklypų kadastro duomenų pasikeitimai fiksuojami šia tvarka:

3.1. kartografuojamos žemės naudmenos, kurių reikia žemės kadastro duomenims, nurodytiems Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymo 6 straipsnyje, nustatyti, ir fiksuojami kiti pakitimai;

3.2. parengiamas žemės sklypo planas;

3.3. apskaičiuojamas bendras žemės sklypo plotas, parengiama žemės naudmenų eksplikacija;

3.4. apskaičiuojamos žemės sklypo vidutinė rinkos vertė pagal žemės verčių žemėlapius, parengtus laikantis Žemės verčių žemėlapių sudarymo taisyklių, patvirtintų žemės ūkio ministro 2002 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 515 (Žin., 2003, Nr. [5-221](#));

3.5. parengiama žemės sklypo kadastro duomenų forma, pagal šių Techninių reikalavimų 8 priedą;

3.6. atnaujinama nekilnojamojo daikto kadastro duomenų byla.

4. Tais atvejais, kai pasikeitė žemės sklypo žemės naudmenų sudėtis, ji turi būti koreguojama kartografuojant vietovėje faktines žemės naudmenas: užstatytą teritoriją ribas (pastatų, kiemų, aikštelių užimtą žemę, kitą tiesioginiam statinių eksploatavimui naudojamą žemę); transporto inžinerinius statinius (susisiekimo komunikacijas), kitus kelius (nesuformuotus kaip statiniai); vandens telkinių ribas ir hidrografinį tinklą; miško kontūrus, ariamosios žemės, sodų, pievų ir natūralių ganyklų, kitos žemės, kurią sudaro medžių ir krūmų želdiniai, pelkių kontūrus; pažeistą žemę – eksploatuojamų ir išeksploatuotų naudingųjų iškasenų karjerų, durpynų ir sąvartynų plotus.

5. Tais atvejais, kai žemės sklype pastatyti, rekonstruoti ar kapitaliai remontuoti statiniai bei atlikti kiti statybos darbai, dėl kurių pasikeitė žemės naudmenų sudėtis, ir/ar pasikeitė sklype esančių statinių planinė padėtis ir plotas, perskaičiuojama vidutinė rinkos vertė, užpildoma kadastro duomenų forma, parengiamas atnaujintas žemės sklypo planas.

6. Tais atvejais, kai žemės sklype rekonstruoti ar kapitaliai remontuoti statiniai bei atlikti kiti statybos darbai, dėl kurių nepasikeitė žemės naudmenų sudėtis, nepasikeitė sklype esančių statinių planinė padėtis ir plotas, žemės sklypui nenustatytos naujos specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos bei apribojimai, žemės sklypo kadastro duomenų byla neatnaujinama.

7. Tais atvejais, kai žemės sklypas anksčiau buvo matuotas geodeziniais prietaisais sąlyginėje ar vietinėje koordinatinių sistemoje, arba žemės sklypo ribų posūkio taškų koordinatės nustatytos grafiškai pagal paskiausiai atnaujintą kartografinę medžiagą, matininkas atlieka 3 punkte nustatytus veiksmus;

ir/ar žemės sklypui nenustatytos naujos specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos bei apribojimai, nustatyti nauji servitutai,

8. Tais atvejais, kai žemės sklype buvo pastatyti objektai, kuriems nustatytos specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, kiti žemės naudojimo apribojimai, taikytini žemės sklypuose ar jų dalyse, besiribojančiuose su žemės sklypais, skirtais šių objektų statybai, matininkas:

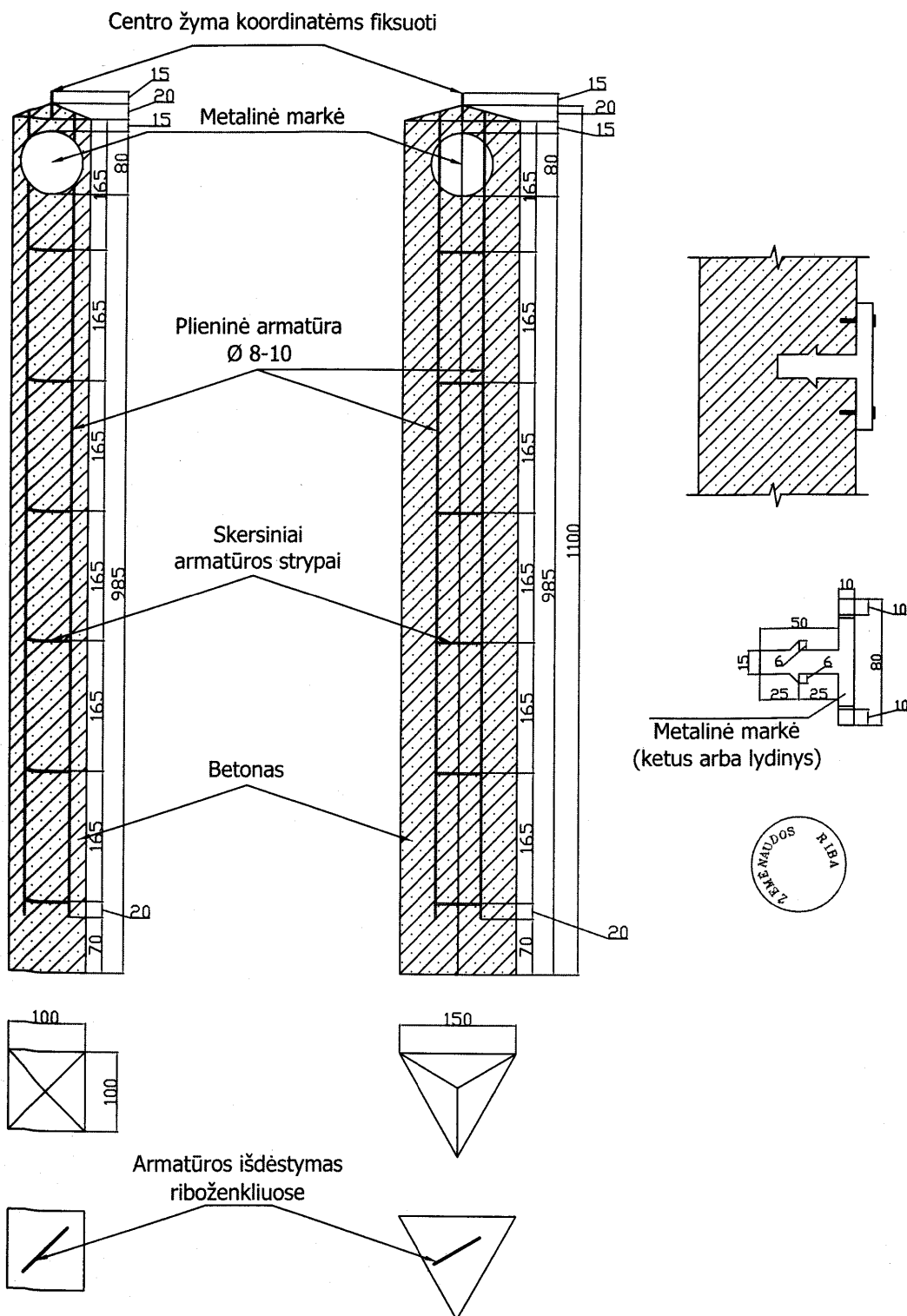
8.1. Kai specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, kiti žemės naudojimo apribojimai taikomi ne visam žemės sklypui, pagal Kadastro nuostatų 54³ punkto reikalavimus parengia žemės sklypui taikytinų specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų planą, užpildo žemės sklypo kadastro duomenų formą ir pagal perskaičiuoja žemės sklypo vidutinė rinkos vertę;

8.2. Kai specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, kiti žemės naudojimo apribojimai taikomi visam žemės sklypui, užpildo žemės sklypo kadastro duomenų formą ir perskaičiuoja žemės sklypo vidutinė rinkos vertę.

IV. PRIEDAI

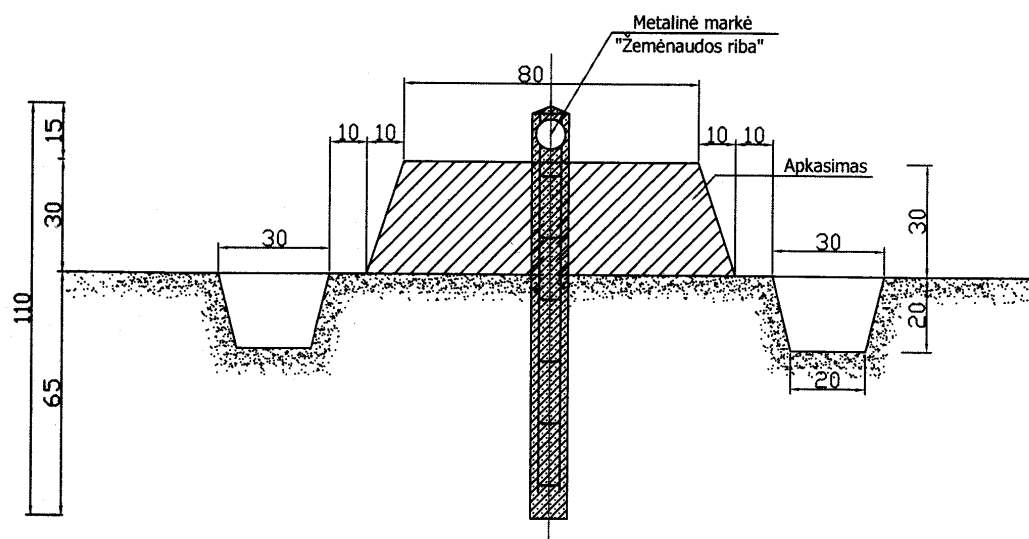
GELŽBETONINIAI RIBOŽENKLIAI

(MATMENYS /mm/)

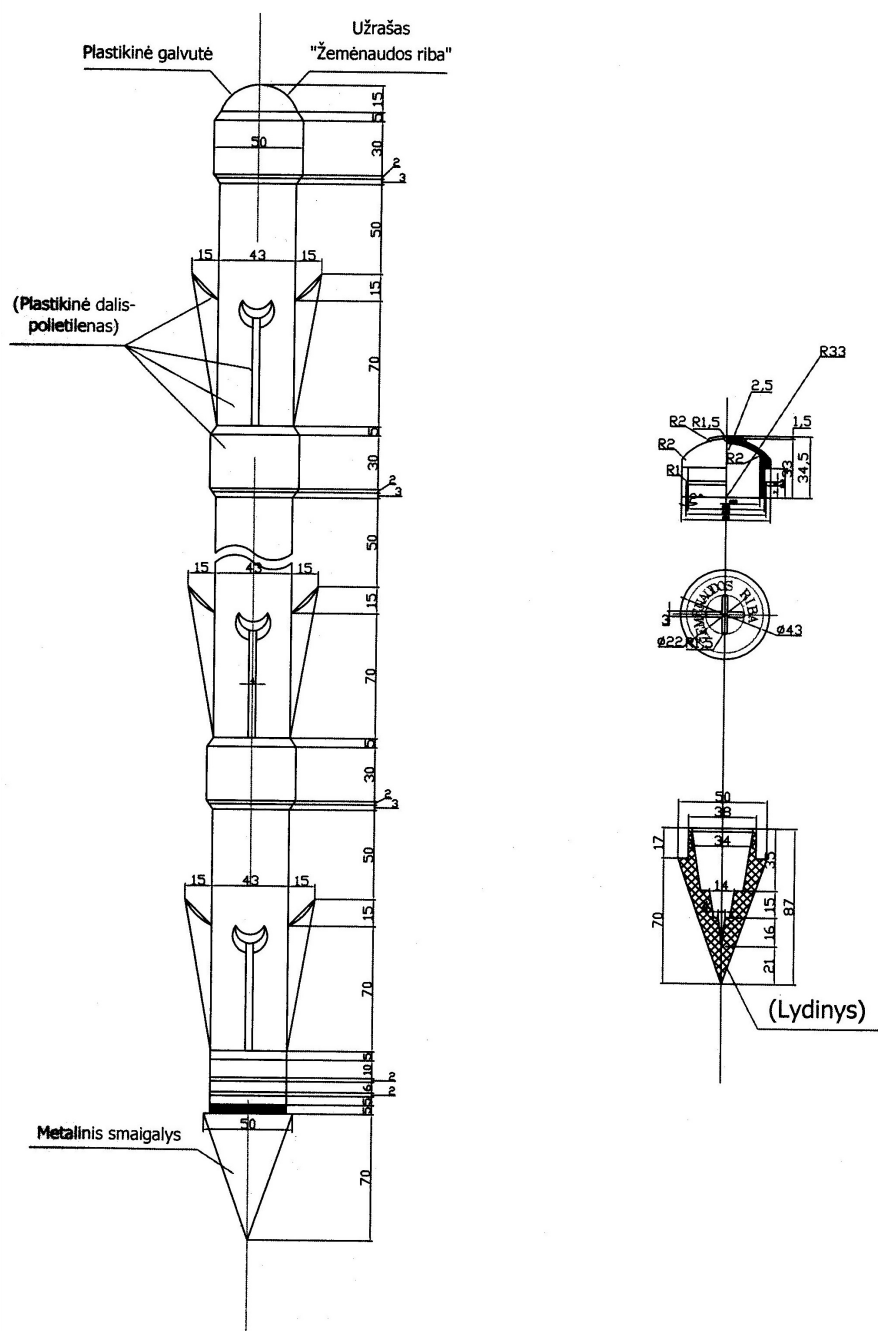
GELŽBETONINIŲ RIBOŽENKLIŲ ĮGILINIMAS IR APKASIMAS

(MATMENYS /cm/)

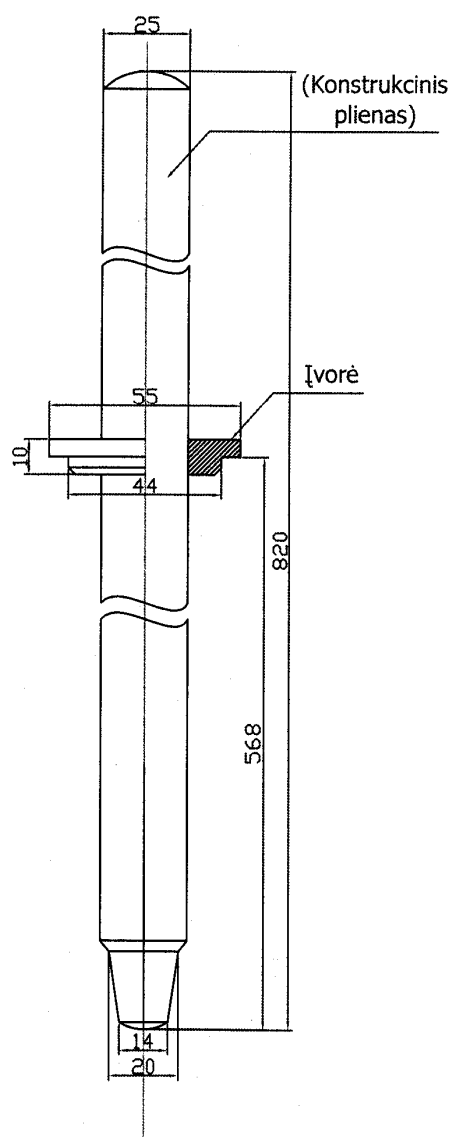
PLASTIKINIS RIBOŽENKLIS

(MATMENYS /mm)

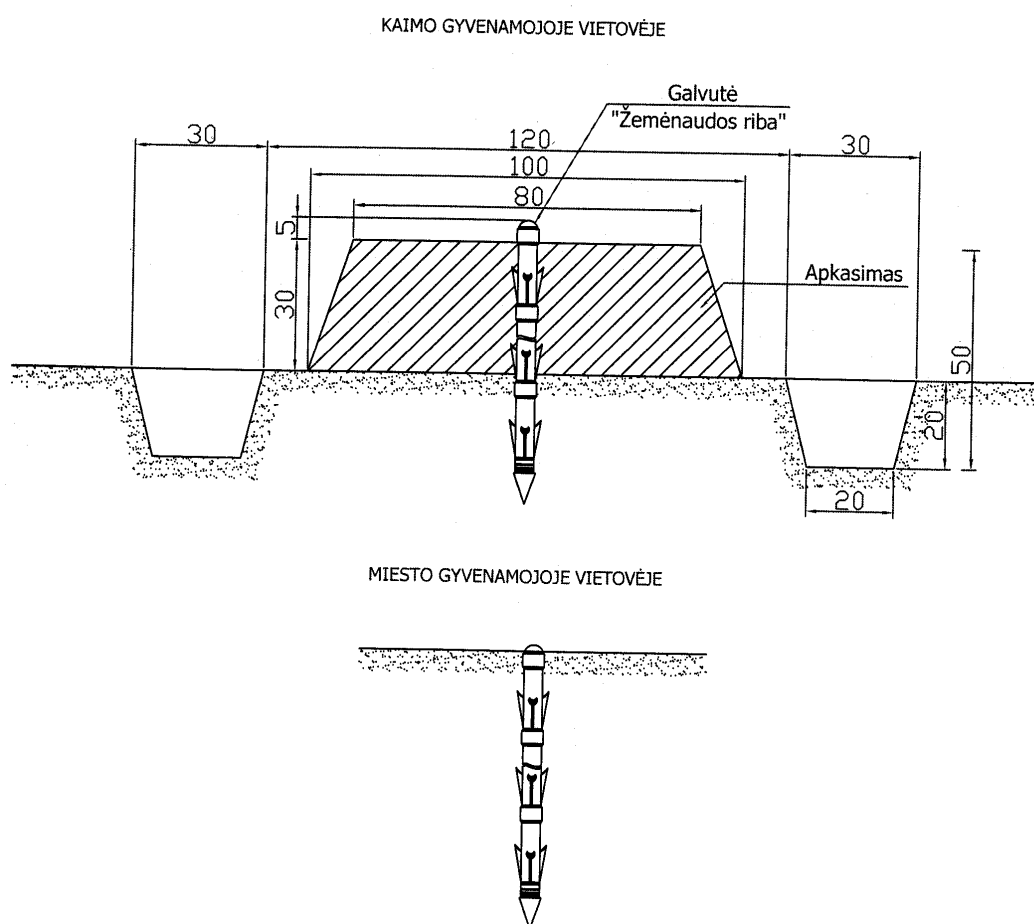
SPECIALUSIS STRYPAS

(MATMENYS /mm/)

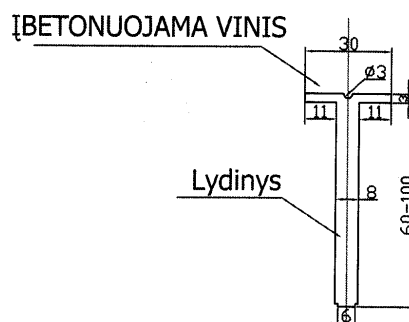
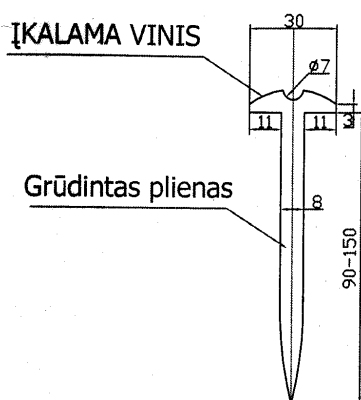

PLASTIKINIO RIBOŽENKLIO ĮGILINIMAS IR APKASIMAS
(MATMENYS /cm/)

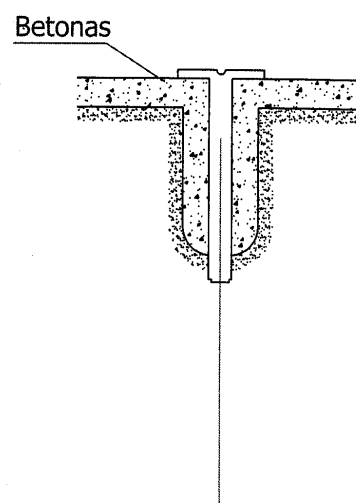
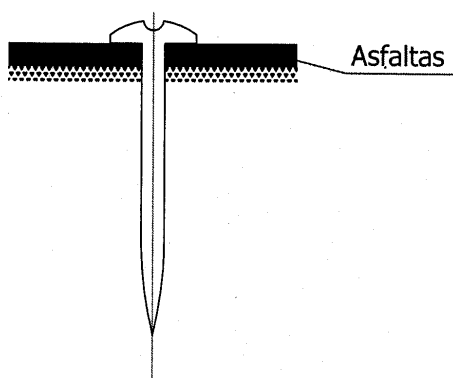
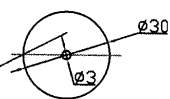
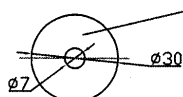

RIBOŽENKLIAI KIETOSIOMS DANGOMS

(MATMENYS /mm/)

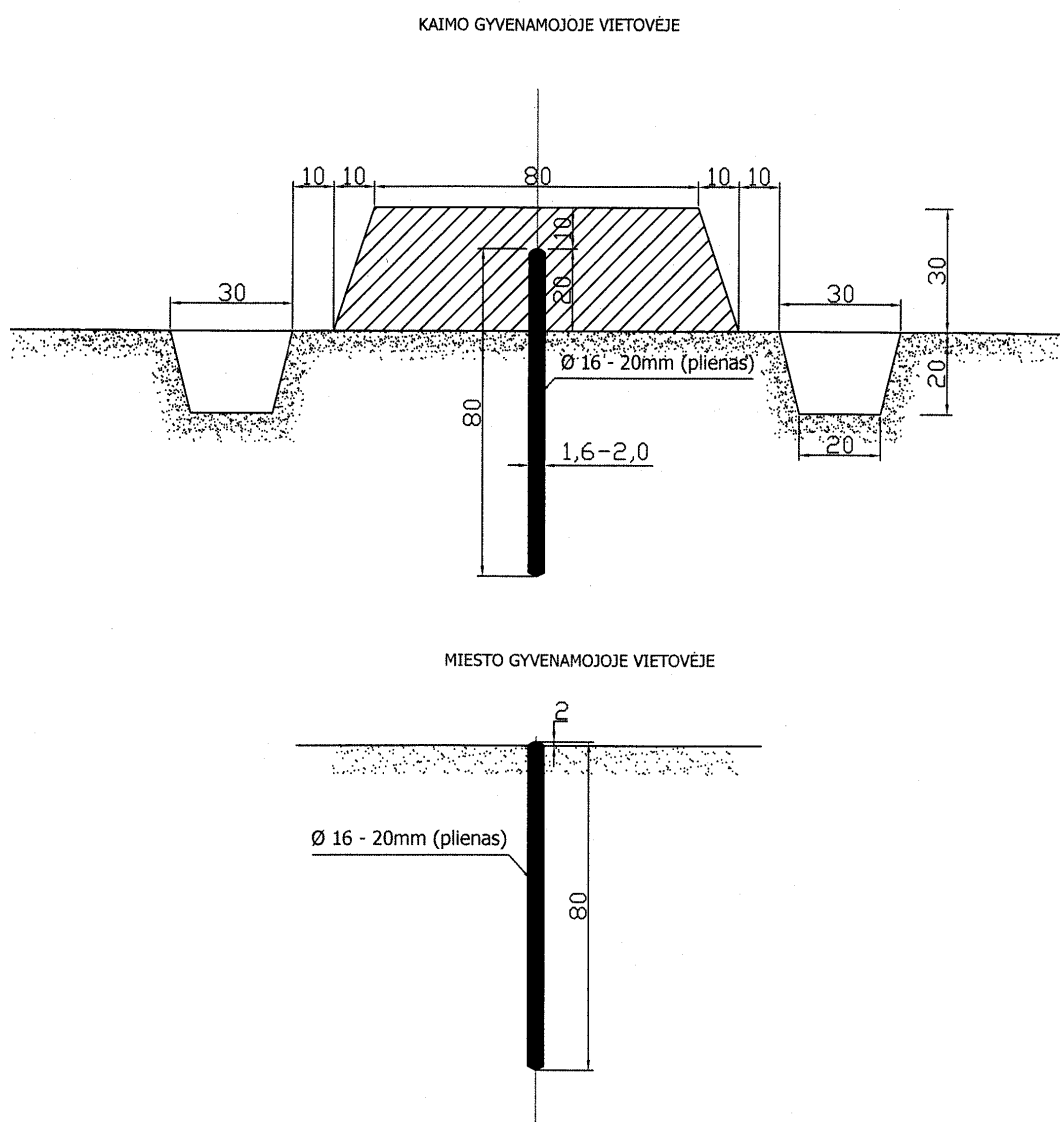

Užrašas
"Žemėnaudos riba"

METALINIO RIBOŽENKLIO ĮGILINIMAS IR APKASIMAS

(MATMENYS /cm)

(duomenis nustačiusios įmonės pavadinimas)

ŽEMĖS SKLYPO KADASTRO DUOMENYS

(formos surašymo data)

(sudarymo vieta)

Kadastro vietovė:		blokas				sklypas			
Žemės sklypo kadastro Nr.									

Gatvė, namo Nr.	
Kaimas (miestelis)	
Seniūnija	
Miestas (rajonas)	
Apskritis	

Kadastro duomenų nustatymo data	
Žemės sklypo paženklinimo data	
Pagrindinė žemės sklypo naudojimo paskirtis	
Žemės sklypo naudojimo būdas/ -ai	
Žemės sklypo naudojimo pobūdis/ -iai	
Žemės sklypo formavimo (patvirtinančio teritorijų planavimo dokumentą) dokumento data	
Žemės sklypo formavimo (patvirtinančio teritorijų planavimo dokumentą) dokumento tipas	
Žemės sklypo formavimo (patvirtinančio teritorijų planavimo dokumentą) dokumento Nr.	

Duomenys apie žemės naudmenų kiekybines charakteristikas ir vertę

Bendras žemės sklypo plotas, apskaičiuotas pagal matavimų duomenis (m²)	
Žemės ūkio naudmenų našumo balas (žemės ūkio paskirties žemei)	

Žemės naudmenų eksplikacija (m²)

Žemės ūkio naudmenos				Miškas	Keliai	Užstatyta teritorija	Vandenys	Kita žemė				Nusausinta žemė	Drėkina ma žemė
Iš viso	Ariama	Sodai	Pievos					želdiniai	pelkės	pažeista	nenau doja ma		

Žemės sklypo vidutinė rinkos vertė, Lt (nustatyta pagal verčių žemėlapius, parengtus Žemės verčių žemėlapių sudarymo taisyklių, patvirtintų žemės ūkio ministro 2002 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 515, nustatyta tvarka		Vertės nustatymo data	Vertė
Žemės sklypo nominali vertė, Lt (nustatyta pagal LRV 1999-02-24 d. nutarimą Nr. 205 "Dėl žemės įvertinimo tvarkos")			
Vertės nustatymo data	Iš viso	Iš jos	
		Be miško žemės ir medynų	Miško žemės ir medynų
			Iš jos, medynų vertė

Duomenys apie žemės naudojimo apribojimus

Eil. Nr.	Kodas	Apribojimo pavadinimas	Žemės plotas, m²
-----------------	--------------	-------------------------------	------------------------------------

1	2	3	4

Duomenys apie žemės sklype esančius statinius

Eil. Nr.	Statinio pavadinimas	Pažymėjimas plane	Unikalus Nr.
1	2	3	4

Duomenys apie statinių savininkus, jei jie nesutampa su žemės sklypo savininku/ -ais

Eil. Nr.	Savininko duomenys		Statinio duomenys		
	Pavadinimas (vardas, pavardė)	Įmonės kodas (gimimo data)	Pavadinimas	Pažymėjimas plane	Unikalus Nr.
1	2	3	4	5	6

_____

(duomenis rengusiojo pareigų pavadinimas)

_____

(parašas)

_____

(vardas, pavardė)

_____ (įmonės pavadinimas)

**ŽEMĖS SKLYPO RIBŲ PAŽENKLINIMO - PARODYMO
AKTAS**

Nr. _____

(data)

_____ (sudarymo vieta)

1. Žemės sklypo ribos nustatytos _____

_____ (žemės sklypo kadastro numeris ar projekto numeris)

2. Žemės sklypo ribas paženklino atliko ir riboženklių įtvirtinimo vietas pažymėjo

_____ (asmens, atlikusio matavimus, vardas, pavardė, kvalifikacijos pažymėjimo Nr. ir parašas)

vadovaudamasis _____

_____ (dokumento, kurio pagrindu ženklinamos sklypo ribos, tipas, data ir Nr.)

3. Žemės sklypo adresas _____

4. Nustatant žemės sklypo ribas, buvo kviešti dalyvauti žemės sklypo esamas (būsimas) savininkas ar naudotojas ir gretimų žemės sklypų savininkai ir naudotojai:

_____
_____
_____

5. Savininkų ir gretimų žemės naudotojų pastabos bei įrašai apie atsisakymą pasirašyti ir apie neatvykusius asmenis

_____
_____

6. Paženklinant ir parodant žemės sklypo ribas panaudoti:

ankščiau įtvirtinti _____ riboženkliai gretimybėje (ėse) su _____

_____

atstatyti išnykę _____ riboženkliai gretimybėje (ėse) su _____

_____

naujai įtvirtinti _____ riboženkliai gretimybėje (ėse) su _____

_____

laikini pakeisti pastoviais _____ riboženkliai gretimybėje (ėse) su _____

_____

kitos ribos sutampa su natūraliais ir dirbtiniais objektais _____

gretimybėje (ėse) su _____

_____

per mišką ir krūmus prakirstų spindžių ilgis vieno metro tikslumu

7. Žemės savininkas su ribomis sutinka, įsipareigoja saugoti ir prižiūrėti riboženklus, ir yra susipažinęs su Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 47 straipsnio

nuostatomis: pastovių žemėnaudos riboženklų sunaikinimas arba gadinimas užtraukia baudą nuo dviejų šimtų penkiasdešimties iki penkių šimtų litų _____

(savininko vardas ir pavardė, parašas)

Sutinku:

kviestinio asmens vardas ir pavardė, parašas, data _____

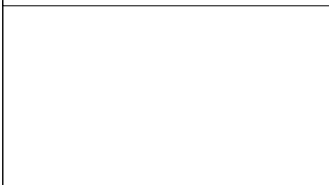
_____ kviestinio asmens vardas ir pavardė, parašas, data _____

_____ kviestinio asmens vardas ir pavardė, parašas, data _____

_____ kviestinio asmens vardas ir pavardė, parašas, data _____

Žemės sklypo ribos paženklintos ir jų pagrindu parengtas žemės sklypo planas.

Žemės sklypo išdėstymo schema

ŽEMĖS SKLYPO PLANAS M 1:

10 priedas

Sklypo plotas ..... m²

①

Kadastro vietovė	.....	blokas	sklypas
Žemės sklypo kadastro Nr.:			

②

Gatvė, namo Nr.	
Kaimas (miestelis)	
Seniūnija	
Miestas (rajonas)	
Apskritis	

③

Gretimybė	Gretimo žemės sklypo kadastro Nr.	Pastabos

④

Naudojamas plotas							
Privati				Valstybinė			
atskirai		bendrai		atskirai		bendrai	
ind.	m ²	ind.	m ²	ind.	m ²	ind.	m ²

Planas parengtas pagal paženklintas vietovėje žemės sklypo ribas, aprašytas 20 ____ m. _____ mėn. ____ d. žemės sklypo paženklavimo-parodymo akte,

⑤

.....	institucija			
.....	padalinys			
Patikrino:	.....	.....	.....	
Suderino:	.....	.....	.....	
	(pareigos)	(parašas)	(vardas, pavardė)	(data) A.V.

Medžiaga, iš kurios perkelta informacija apie inžinerinius tinklus:

⑦

<i>Įmonės, atlikusios matavimus, prekės ženklas, pavadinimas,</i>					
Pareigos,	matininko kvalifikacijos pažymėjimo Nr.	Parašas	Vardas ir pavardė	Data	
					A.V.
④					

ŽEMĖS SKLYPO PLANAS M 1:.....

Žemės sklypo kadastro Nr.
KOORDINAČIŲ ŽINIARAŠTI

Valstybinė koordinacių sistema LKS-1994							
Taško Nr.	Kodas	X	Y	Taško Nr.	Kodas	X	Y

DUOMENYS APIE ŽEMĖS NAUDOJIMO APRIBOJIMUS

Eil. Nr.	Kodas	Apribojimo pavadinimas	Plotas, m ²

DUOMENYS APIE ŽEMĖS SKLYPE NUSTATYTUS SERVITUTUS

Eil. Nr.	Kodas	Servituto pavadinimas	Plotas, m ²

MATAVIMŲ SESIJOS PRISIJUNGIANT PRIE LITPOS LAIKAS

Sklypo centro koordinatės X/Y	Planšetės nomenklatūra

Planą parengė:

_____ (Kvalifikacijos pažymėjimo Nr.   (parašas)   (vardas ir pavardė)   (data))

Ištrauka iš Lietuvos Respublikos **Administracinių teisių pažeidimų kodekso:**
47 straipsnis. Pastovių žemėnaudos riboženklų sunaikinimas arba gadinimas – užtraukia baudą nuo dviejų šimtų penkiasdešimties iki penkių šimtų litų.
48 straipsnis. Geodezinio pagrindo punkto bei markšaiderystės ženklų sunaikinimas arba gadinimas – užtraukia baudą nuo penkių šimtų iki vieno tūkstančio litų.

